

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-30-09

ES užsienio reikalų ministrai pasisakė už Bendrijos plėtrą

Europos Sąjungos užsienio reikalų ministrų susitikimas (Gymnich) Čekijoje.

URM nuotr.

Vilnius, kovo 30 d. (Balsas.lt) – Pietų Biochemijoje (Čekija) penktadienį susirinkę Europos Sąjungos (ES) užsienio reikalų ministrai pasisakė už tolesnę Bendrijos plėtrą bei

Vakarų Balkanų šalių siekį tapti ES narėmis.

Didžiosios Britanijos užsienio reikalų sekretorius David Miliband siūlė ES „pasimokyti iš savo istori-

jos”, pridurdamas, jog Bendrija visuomet būdavo stipri tik besiplėsdama. Lietuva taip pat išsakė savo pritariamą tolesnei Bendrijos plėtrai.

Ši ES nuostata turėtų apraminti galimas kandidates (Albaniją, Bosniją ir Hercegoviną, Kroatiją, Makedoniją, Juodkalniją ir Serbiją), kurios buvo sunerimusios po to, kai Vokietijos kanclerė Angela Merkel pasiūlė laikinai pristabdyti Bendrijos plėtrą po Kroatijos įstojimo.

Kroatija laikoma pagrindine kandidate tapti 28-ąja ES šalimi, tačiau jos pasirengimą paskutiniaisiais mėnesiais stabdė Slovėnija: abi buvusios Jugoslavijos šalys nesutaria dėl bendros sienos.

Europos Komisija, siekdama susitarimo, tarpininkauja šiame ginče. Išsprendus šį teritorinį ginčą, Slovėnija atšauktų savo veto ir Kroatija dar šiais metais galėtų užbaigti stojimo derybas į ES.

Nukelta į 7 psl.

B. Obama : „JAV didžiuojasi draugyste su Lietuva.“

Vilnius, kovo 30 d. (ELTA) – Jungtinių Valstijų vadovas Barack Obama pasveikino Lietuvos žmones penktųjų įstojimo į NATO metinių proga. Sveikinimo laišką JAV vadovas adresavo Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui.

„Jungtinės Valstijos didžiuojasi

petys į petį stovėdamos su Lietuva, savo sąjungininke ir drauge, kartu siekdamos NATO tikslo – stiprinti mūsų tautų saugumą ir gerovę”, – laiške pažymėjo JAV prezidentas.

B. Obama pabrėžė, kad Lietuva narystę NATO pasiekė savo atkaklumu ir sėkmingai vykdytomis politi-

nėmis, ekonominėmis bei krašto apsaugos pertvarkomis. JAV vadovo įsitikinimu, Lietuvos dalyvavimas NATO operacijose, puoselėjimas tų pačių vertybių, kuriomis pagrįsta organizacija, rodo nuolatinę NATO kaitą ir ilgalaikę šios organizacijos plėtros naudą.

„Turime toliau likti ištikimi mū-

sų bendram tikslui – kurti vieningą, laisvą bei taikią Europą ir laikyti NATO duris atvertas tautoms, kurios nori ir gali vykdyti su naryste susijusias pareigas. Turime remti tuos, kurie siekia įstoti į NATO. Lietuvos sėkmė – sektinas pavyzdys kitoms šalims”, – teigia JAV prezidentas.

JAV ambasadorius netiki Rusijos grėsme

K. Walker teigimu, Rytų Europos regiono šalys, priklausydamos NATO, gali jaustis saugiai.

ELTOS nuotr.

Vilnius, kovo 30 d. (BNS) – JAV ambasadorius prie NATO Kurt Walker, kalbėdamas apie Baltijos šalių gynybos planus, teigė netikintis, kad Rusija užpultų Lietuvą, Latviją ar Estiją. Tai jis sakė per JAV ambasados suorganizuotą vaizdo konferenciją Baltijos šalių žurnalistams.

K. Walker teigimu, Rytų Europos regiono šalims, esančioms NATO sudėtyje, jaustis saugiai leidžia vien faktas, kad jos priklauso organizacijai. Jų saugumą taip pat esą užtikrina savos gynybos pajėgos.

Jungtinių Valstijų ambasadorius prie NATO neatmetė anksčiau organizacijos Jungtinių pajėgų vadavietės Brunsume (Olandijoje) vado generolo Egon Ramms išsakyto fakto apie Baltijos gynybos plano egzistavimą, tačiau aiškino, kad NATO būtų neprotinga atskleisti su juo susijusias detales.

„NATO turi tokių planų ir apie juos mes dažniausiai nekalbame. Nemanome, kad protinga skelbti, kokie tie planai. 5-as straipsnis dėl kolektyvinės gynybos yra vienas svarbiausių dalykų NATO ir nėra abejonių, kad organizacija negalėtų ar nenorėtų jo įgyvendinti”, – kalbėjo K. Walker.

Ambasadorius taip pat teigė, kad NATO operacija Afganistane šiuo metu yra svarbiausia Aljanso programa. Anot jo, NATO pajėgoms dar reikia dėti daug pastangų, kad nualinta šalis būtų atkurta, kad sustiprėtų jos demokratija, ekonomika, ka-

rinės pajėgos ir policija.

Lietuvos krašto apsaugos ministerija praėjusią savaitę pareiškė, kad karių į misiją Kosove daugiau nebesiųs, tačiau padidins jų skaičių Afganistane. Lietuva papildomai siųs manevrinį būrį į Lietuvos vadovaujamą Afganistano Goro provincijos atkūrimo grupę ir padidins Specialiųjų operacijų padalinį, dalyvaujantį NATO tarptautinių saugumo paramos pajėgų operacijoje Afganistano pietuose.

„Jei būtų parūpinta daugiau karių į Afganistaną iš Baltijos šalių, būtų nuostabu”, – sakė ambasadorius.

Tačiau, jo teigimu, NATO narės nėra verčiamos didinti savo karių skaičiaus Afganistane – pajėgos esą renkamos „ne karui, o saugumui per rinkimus užtikrinti, Afganistano nacionalinei armijai ir policijai apmokyti”.

K. Walker sulaukė klausimų ir apie Ukrainos bei Gruzijos galimybes pateikti į organizaciją. Jo teigimu, tai, ar šios šalys bus priimtos į NATO, priklauso nuo to, kaip joms seksis įgyvendinti narystei keliamus reikalavimus.

Šiame numeryje:

- Sveikata. Skausmas krūtinėje (p. 2, 9)
- Ar reikia panaikinti Prezidento instituciją? (p. 3, 4)
- Telkiniuose. Tegul Lietuvos meilė dega mūsų širdyse! (p. 4)
- Bostono ir Los Angeles lietuviai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės šventes (p. 5)
- Lydi šventadienis (p. 8)
- Pinklės (64) (p. 9)
- Tautos metraštininko veikloje įkūnyta meilė ir pagarba Tėvynei (p. 10–11)

Valiutų santykis

1 USD — 2.61 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Kovo 30 d. Lietuvos Respublikos Prezidento spaudos tarnyba pranešė apie atnaujintą Prezidento svetainę internete (www.prezidentas.lt, www.president.lt, www.lrp.lt). Jos atnaujinimas ir naujos administravimo sistemos sukūrimas kainavo 18,9 tūkst. Lt., Prezidento kanceliarijos tinklalapio ir administravimo sistemos sukūrimas – 24,7 tūkst. Lt. Kai jau ne pirmą mėnesį girdi apie skatinimą ir neretai prastai vykdomą ekonominių ir tikrųjų pilvų suveržimą, tampi kur kas jautresnis tokio pobūdžio žinutėms. Nors minėti projektai buvo suplanuoti ir didžiaja dalimi atlikti dar prieš ekonominį sunkmetį, greičiausiai jie nepasmuks pro žurnalistų akis nepakendenti. Ar tai Lietuvos valstybei kainavo daug, mažai ar vidutiniškai? – stengsimės įminti dar vieną šių dienų mįslę.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausios redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SVEIKATOS KLAUSIMAIŠ

DALIUS KEDAINIS, MD

Lake St. Louis, MO

www.kedainisMD.com

Skausmas krūtinėje

Prieš daugelį metų daktaras Levin aprašė gana būdingą širdies ligos požymį. Jis pastebėjo, kad dažniausiai, pasakodami apie skausmą širdies plote, pacientai laiko sugniaužtą dešinės rankos kumštį, prispaudę jį prie krūtinės. Sunkumas, gniaužiantis ar spaudžiantis skausmas, dažnai lydimas dusulio, nerimo, išpylimo šaltu prakaitu, širdies permušimu – dažniausiai šį skausmą lydintys simptomai. Šis būdingas rankos gestas iki šiol vadinamas Levino ženklu. Jame glūdi daug skausmo, kančios ir nerimo. Juk ne kiekvieną kartą, sudiegos pilvo viršutinėje dalyje ar krūtinėje, pacientai „griebiasi už širdies“ (gana taiklus lietuviškas posakis). Pamačius šį rankos gestą, skubame pagalbon savo artimam ar kaimynui, nedelsiant kviečiame gydytojus ir stengiamės padėti sergančiajam.

Iš tiesų, tai tikrai įdomus gestas. Ar pastebėjote, kad tai vienas dažniausiai kasdieniniame bendravime naudojamų išraiškos būdų? Prispau-dę ranką prie širdies užtikriname savo nuoširdumą, padėką, gailestį, patikiname savo žodžių tikrumą, žadame ir t.t. „Pridėję ranką prie širdies“ galime išreikšti visą aibę emocijų, veiksmų, norėdami sustiprinti savo žodžių galią, pabrėžti jų reikšmę. Kita vertus, dažnai priglaudę ranką prie krūtinės, pabrėžiame savo fizinio skausmo ar kančios intensyvumą.

Turbūt sutiksime su manimi, kad šis gestas veiksmingai atkreips mūsų dėmesį. Išklausysime jį atlikusį žmogų, bandysime suprasti ir padėti. Tad jei mūsų pašnekovas skundžiasi ūmiu krūtinės skausmu, kaip atskirti, ar šį skausmą sukėlė ūmus širdies ritmo arba širdies kraujotakos sutrikimas, ar šis skausmas nėra susijęs su širdies liga?

Du kraujotakos sutrikimo mechanizmai

Kalbant apie širdies ritmo arba širdies kraujotakos sutrikimo skausmą, norėčiau paminėti du kraujotakos sutrikimo mechanizmus. Širdies aritmijos pablogina širdies susitraukimo galią ir reguliarumą. Dėl to širdies raumuo susitraukia chaotiškai ir širdis nesugeba pumpuoti pakankamai kraujo, sukeldama ūmų kraujotakos nepakankamumą. Vaizdžiai palyginkime šią situaciją su daržo laistymui naudojama gumine žarna: kritus spaudimui, vanduo nustoja bėgti.

Kita vertus, širdies skausmą gali sukelti ūmus širdies kraujagyslių užsikimšimas (trombas). Šiuo atveju, tęsiant jau naudotą palyginimą, vanduo iš žarnos nebėgtų, susiformavus kamščiui. Širdis, kaip ir kiti gyvybiškai svarbūs organai, turi nuolat gauti kraujo, prisotinto deguonimi bei maistinėmis medžiagomis.

Abiem anksčiau minėtais atvejais širdies raumeniui staiga pradeda trūkti deguonies, maistinių medžiagų bei energijos. Širdies raumenyje išsi-

vysčius hipoksijai (deguonies badui), užveina ūmus, spaudžiantis, duriantis ar plešiantis skausmas. Šis skausmas gali plisti į kaklą, kairę ranką, kairę mentį, dažnai susijęs su pykinimu, širdies permušimais, dusuliu, galvos svaigimu, išpila šaltas prakaitas, darosi silpna. Paprastai šis skausmas trunka neilgai (ne ilgiau 5–15 minučių), praeina savaime, pailsėjęs ar išgėrus dozę „Nitroglicerino“.

Jei šie skausmai kartojasi, bet jų intensyvumas bei trukmė nekinta, šis sindromas vadinamas stabilia *Angina pectoris*. Šie skausmai dažniau užveina fizinio ar emocinio streso metu, sunkiau pavalgius, intensyvaus sporto ar fizinės veiklos metu, ypač jei sportuojama šaltame ore. Kartais *angina pectoris* gali pasireikšti gana netradiciškai, pvz., kaip sunkumas pilve ar pykinimas, kaip nepaaiškintas intensyvus nuovargis net po nedidelės mankštos. Kartais *angina pectoris* pasireiškia tik dusuliu ir nepatogumu krūtinėje.

Manau, nereikia net minėti, kad šie simptomai, ypač jei jie kartojasi vis dažniau ir trunka ilgiau, yra itin nerimą keliantys. Reikėtų kuo greičiau kreiptis į gydytojus pilnai ištirti širdį (apklausai, apžiūrai, elektrokardiogramai, širdies streso mėginio atlikimui, aritmijų ištirimui). Taipogi labai svarbu pastebėti, kad dažnai *angina pectoris* gali išsivystyti į pilną miokardo infarktą. Tad pirmą kartą pajutus šiuos požymius ar jei širdies skausmas intensyvesnis bei ilgiau trunkantis, reikia nedelsiant kviesti greitąją medicinos pagalbą bei skubėti į ligoninės priimamąjį (Emergency Room).

Skundžiantis stabilia krūtinės angina, labai svarbu ne tik gerti vaistus, bet ir greitai bei veiksmingai keisti gyvenimo būdą: gerai kontroliuoti kraujospūdį bei diabetą, sumažinti cholesterolio kiekį kraujyje, mesti rūkyti, atsikratyti antsvorio, saikingai vartoti alkoholį bei kofeiną, keisti mitybą, aktyviau sportuoti bei mankštintis.

Su širdies raumenų skausmu nesusijusios priežastys

Žinoma, ne kiekvienas krūtinės skausmas ar dieglys yra širdies kraujotakos sutrikimo požymis. Krūtinės

skausmą gali sukelti visa aibė ligų bei sindromų. Leiskite paminėti dažniausias su širdies raumenų skausmu nesusijusias priežastis:

- Rijimo sutrikimai bei stemplės ligos, ypač stemplės spazmas bei stemplės susiaurėjimas. Stemplė yra plonas, gleivine išklotas raumeningas vamzdelis, sujungiantis burnos ertmę bei ryklę su skrandžiu. Prarijus sukramtyto maisto gumulėlė, jis ne tiesiog nukrenta į skrandį, bet yra aktyviai nustumiamas, palaipsniui susitraukiant skirtingoms stemplės dalims. Ši veikla vadinama *peristaltika* („bangavimas susitraukiant“). Spazmiškai susitraukiant stemplei ar jei stemplės raumuo negali prastumti maisto gumulo pro susiaurėjusią dalį (dažniausiai randą, įgimtą susiaurėjimą ar vėžinį darinį), praėjus keletui sekundžių po rijimo, išsivysto stiprus krūtinės skausmas.

- *GERD* (gastroezofaginio refliukso liga) gali sukelti skausmą ne tuojau po rijimo, bet praėjus kelioms ar keliolikai minučių po sunkesnio ar aštresnio valgio, ypač jei gausiai vartota alkoholio, kofeino, pomidorų padažo, valgyta itin aštrų ar marinuotą, actinį maistą. Šį skausmą sukelia skrandžio turinio „atpylimas“ į stemplę. Šios rūšies skausmas dažniausiai būna dirginantis, graužiantis (dar vadinamas rėmeniu). Jį sukelia itin rūgštus skrandžio turinys, sudirginantis bei chemiškai rūgštinti nudeginantis gležną apatinės stemplės dalies gleivinę.

- *Perikarditas* yra širdį gaubiančio maišelio (perikardo) uždegimas. Šis stiprus sausgyslinis bei plėvinis maišelis gali staiga „užsidegti“ dėl infekcijų, įvairių vaistų pašalinio poveikio, inkstų ar kepenų nepakankamumo metu nepašalinamų toksinių medžiagų ir t.t. Paprastai skausmas yra stiprus, nuolatinis, pasireiškia širdies plote ir kiek palengvėja pakeitus kūno poziciją, palinkus į priekį (tuomet širdis labiau suspaudžiama krūtinės ląstoje, mažiau juda savo maišelyje bei mažiau jį dirgina).

- *Pleuritas* yra plautį dengiančios plėvės uždegimas. Panašiai kaip *perikarditas*, ši liga sukelia infekcijų, vaistų, vėžinių susirgimų ir panašiai. Skausmas dažniausia pasireiškia vienoje krūtinės pusėje, aštrus ar maudžiantis, suintensyvėja giliau įkvėpus ar pakosėjus (plautis labiau dirgina jį dengiančią plėvę) ir palengvėja paviršutiniškai kvėpuojant bei gulint ant skaudančios pusės.

- Raumenų, kaulų bei kremzlių negalavimai. Krūtinės ląsta dažnai skauda nuolat kosint, čiaudant. Patempus ar pažeidus krūtinės ląstos raumenis, išsivysto krūtinės paviršiaus skausmai, dažnai intensyvesni judant, sukant liemenį, kosint ir t.t. Kartais krūtinės ląstą skauda dėl kremzlių, jungiančių krūtinkaulį su šonkauliais, uždegimo (costochondritis). Šiuo atveju galima puikiai apčiuopti skaudžiamus taškus (stipriau paspaudus abipus krūtinkaulio). Paprastai šios ligos gydomos priešuždegiminiais vaistais.

- Nerimo sutrikimai ar panikos atakos taipogi gali pasireikšti stipriu krūtinės ląstos nepatogumu, dusuliu, gomulų jutimu „gale gerklės“, panika ir t.t. Šios rūšies nepatogumas daugiau psichogeninis ir turėtų būti gydomas nerimą mažinančiais, antidepresiniais vaistais, **Nukelta į 9 psl.**

AR REIKIA PANAIKINTI PREZIDENTO INSTITUCIJĄ?

JULIUS ŠMULKŠTYS

Pastaruoju metu Lietuvos ir išeivijos spaudoje pasirodė pasiūlymai panaikinti prezidento instituciją ir įvesti parlamentinę sistemą. Keista, kad taip greitai, tepraėjus šešiolikai metų nuo priėmimo, jau norima Konstituciją radikaliai keisti. Šiandien dar trūksta pakankamai patirties, kad nebūtų abejonių tokio žingsnio reikalingumui. Iki šiol turėjome tris prezidentus: Algirdą Brazauską, Valdą Adamkų ir Rolandą Paksą. Pirmasis nepaliko daug precedentų, kuriais būsimieji prezidentai galėtų pasinaudoti. Pakso pagrindiniai precedentai lietė jo atstatydinimo procesą. Adamkaus dvi kadencijos prezidento institucijai davė ilgalaikį turinį ir formą, kurie bus naudingi kitiems valstybės vadovams. Taigi, svarstant prezidentinės sistemos pakeitimą parlamentine negalima nekreipti dėmesio į V. Adamkaus sukurtą modelį.

Kyla klausimas, kodėl dabar norima panaikinti prezidento instituciją. Atrodo, kad siūlantieji daryti esminius pakeitimus yra nepatenkinami dabartinio valstybės vadovo prezidentavimu. Tokių žmonių nėra daug, bet jų nuomonė sulaukia atgarsio žiniasklaidoje ir, kaip patys sako, vienas iš tikslų yra šiuo klausimu sukelti diskusiją. Taigi, bandysiu jų iššūkiu pasinaudoti.

Adamkaus dvi kadencijos prezidento institucijai davė ilgalaikį turinį ir formą, kurie bus naudingi kitiems valstybės vadovams. Tad svarstant prezidentinės sistemos pakeitimą parlamentine negalima nekreipti dėmesio į V. Adamkaus sukurtą modelį.

Abi V. Adamkaus kadencijos buvo sėkmingos. Jose išsivystė veiklos pamatai valstybės vadovo santykiuose su Seimu, Vyriausybe ir visuomene. Užsienio politikoje prezidentas dažnai ėmėsi individualios iniciatyvos, ko negalėjo daryti vidaus politikoje, nes čia daugeliu atvejų reikėjo Seimo ar Vyriausybės teikimo arba patvirtinimo. Adamkus buvo kritikuojamas pasyvumu arba kad jis neišpildė kritikų nerealių lūkesčių. Kritikai nekreipė dėmesio į faktą, jog neturint politinio užnugario (Konstitucija jam neleidžia priklausyti partijoms) valstybės vadovo galimybės įtakoti vidaus politiką yra ribotos. Kas stebėtina, jog nepaisant to, V. Adamkaus pasiekimai šioje srityje yra geri.

Siūlantieji panaikinti prezidento instituciją turėtų žinoti, kad tą pa-

darius taip pat reiktų panaikinti arba pakeisti daug kitų Konstitucijos nuostatų. Pavyzdžiui, jei prezidento nebūtų, kas paskirtų įvairių vykdomosios valdžios įstaigų viršininkus, aukštuosius karininkus, teisėjus ir t.t. Kritikai turbūt atsakytų – premjeras. Bet čia tuoj kiltų nemažai problemų. Pavyzdžiui, jei ministras pirmininkas skirtų teisėjus, kad ir su Seimo pritarimu, iškiltų potencialus valstybinių, o kartais ir asmeninių interesų konfliktas, nes vykdomosios valdžios veiksmai yra teismų jurisdikcijoje. Prezidento potencialus interesų konfliktas su teismais būtų mažesnis vien dėlto, kad jo egzekutyvinės prerogatyvos yra ribotos. Kiekvienu atveju Konstitucijos keitimo procesas būtų ilgas, sudėtingas ir kontroversiškas.

Dėl klausimo – prezidentinė ar parlamentinė valdžios sistema Lietuvai būtų tinkamesnė – galima pasiginčyti. Senose demokratijose pastaroji nebloggeriai veikia, bet beveik visi kraštai turi valstybės vadovą, prezidentą, karalių ar kokį nors charizmatinį revoliucionierių kaip Kubos Fidelį Castro. Demokratinėse šalyse valstybės vadovas gali būti simbolinė figūra (Jungtinė Karalystė), galinga institucija (JAV) ir kažkur tarp šių polių (Lietuva).

Lietuvos prezidentas iš esmės turi dvi atsakomybes: užsienio ir gynybos sferose veikti, su tam tikromis išimtimis, nepriklausomai nuo kitų valdžios organų, o vidaus politikoje būti politiškai neutraliu prievaizdu, kurio pagrindinis uždavinys yra prižiūrėti ir inspiruoti kitus valdžios organus. Prižiūrėti, kad įstatymai būtų veiksmingai vykdomi ir kovoti su korupcija. Be to, teikti pasiūlymus, kaip spręsti problemas bei atstovauti žmonių interesams. Vykdomoji valdžia yra Vyriausybės rankose, o įstatymų leidimo – Seimo. Kritikai, kurie prezidentą kaltina, kad jis nepakankamai lemia įstatymų priėmimą ir jų vykdymą, yra atitolę nuo realybės konstitucine ir politine prasme.

Dar vienas argumentas prieš dabartinę prezidento instituciją yra teiginys, jog nepartinis, aukščiau politikos stovintis valstybės vadovas praranda ryšį su visuomene ir leidžia įsigalėti biurokratijai bei oligarchams. Tokiai padėčiai susidaryti neva daug mažiau progų parlamentinėje sistemoje, nes čia pagrindinį vaidmenį suvaidina partijos, kurios palaiko artimą ryšį su visuomene ir yra jai atsakingos.

Oligarchinės ir biurokratinės jėgos bando įtakoti kiekvieną valdžią, nepaisant kokioje sistemoje ji veiktų. Bet ar iš tikrųjų jos savo tikslus gali geriau pasiekti prezidentinėje negu parlamentinėje sistemoje? Į šį klausimą nėra lengva atsakyti, nes iš anksto nežinome, kaip dalykai vystytųsi panaikinus prezidento instituciją. Žinome tai, kad dabartinėje sistemoje oligarchai ir biurokratai yra sėkmingesni spausdami premjerą ir Vyriausybę negu prezidentą. Nors V. Adamkaus profesionalūs kritikai nuolat kalba apie prezidentūrą įtakojančius klanus, kol kas tam įrodyti nėra pateikta konkrečių **Nukelta į 4 psl.**

JAV politikos pokyčių Izraelio atžvilgiu kol kas nesimato

ALEKSAS VITKUS

Respublikonai tai viena, tai kita proga nevengia prezidentui Barack Obama prikišti, kad jis nesilaiko savo kampanijos metu amerikiečiams duotų pažadų. Bet tai turėtų būti suprantama. Juk krašto ekonominė padėtis yra tokia kritiška, kad naujajai vyriausybei nelieka nieko kito, kaip laikinai užmiršti tokius balsuotojus sužavėjusius, Obama garsintus planus kaip visuotinį sveikatos aprūpinimą, visiems prieinamo mokslo įvedimą ir teisingesnį turto padalinimą. O kaip su užsienio politika?

Pirmieji naujosios valstybės sekretorės Hillary Clinton pokalbiai su Izraelio politikais nesudarė vaizdo, kad bus rimtai bandoma pakeisti ikišiolinę Amerikos politiką Izraelio ir palestiniečių atžvilgiu. Paklausta apie naująsias žydų sodybas Vakarų Krante, kas visų politologų yra pripažįstama kaip viena iš svarbiausių kliūčių siekiant taikos, sekretorė tik nekaltai atsakė, jog ji tą klausimą „iškels“ naujajai Izraelio vyriausybei, apie Gaza ruožą nė neužsiminusi.

Ekonomiškai dykioje Gaza srityje, kuri yra nedaug ką didesnė negu viso Chicago miesto plotas, gyvena 1,5 milijono arabų, neturinčių jokios kitos išeities, kaip tarnauti žydams Izraelio valstybės pramonėje ar žemės ūkyje. Bet ir tai priklauso nuo kartais sunkiai suprantamų ar pateisinamų žydų darbdavių užgaidų, jau nekalbant apie Izraelio kariuomenės kartais atliekamus užpuolikiškus „bausmės“ įsiveržimus.

Tokie ir panašūs bejausmiai sekretorės Clinton pasisakymai arabų pasaulyje yra suprantami kaip tęsinys senosios prezidento George W. Bush politikos, kuri niekada neparodė įtikinančio noro spręsti palestiniečių problemą, jokio pasiryžimo pasipriešinti ir kritikuoti Izraelio baudžiamąsias, Gaza ruože vykusias „ekspedicijas“. Clinton išsisukinėjantys arba nieko nepasakantys žodžiai arabų ausims skamba kaip prisipažinimas, kad Obama žodžiai apie politikos pokyčius (change) bent Artimuosiuose Rytuose buvo tik tuščias pažadas.

Amerika vadina Izraelį vienu iš savo ištikimiausių sąjungininkų, tuo tarpu kai Iranas laiko Izraelį arabų pasaulyje nepateisinamu svetimkūniu. Reikia prisiminti, kad rinkiminės kampanijos metu Obama ir Clinton buvo griežtai ir visiškai priešingų nuomonių kaip tik dėl diplomatinio ryšių su Iranu užmezgimo. Obama kelis kartus buvo iškėlė reikalą kalbėti su Iranu, o Clinton tuomet jį už tai piktai kritikavo. Dabar prezidentui Obama tylint, norėtusi paklausti: kieno rankose yra JAV politika Artimųjų Rytų reikale?

Gal Obama, taip, kaip kadaise ir prezidentas Truman, supranta, kad žydams yra sunku įtikti, todėl jis ir tyli? Buvęs prezidentas Carter, nuoširdus Izraelio draugas, kuriam žydai turėtų būti dėkingi už jo pastangas sutaisyti žydus su palestiniečiais istoriniame Camp David nutarime, buvo irgi įvairių žydų iškoneveiktas, kai jis savo knygoje „Palestine: Peace not Apartheid“ pasmerkė jau seniai vykstančią Vakarų Kranto okupaciją. Kas neramina ne vieną blaiviai galvojančią amerikietį balsuotoją, yra iki šiol visiškai neišsyrškėjusi JAV užsienio, o ypač Artimųjų Rytų, politika. Pats Obama, užsiėmęs degančiais finansų ir ekonomikos reikalais, apie tai nedaug tekalba.

Dar taip neseniai, kai gruodžio 19 d. pasibaigė Egipte sutartos šešių mėnesių paliaubos, ir kai nedideliame susirėmime prie sienos žuvo trys „Hamas“ kovotojai, jų vadovai staiga padažnino puolimus savo namų darbo raketomis. Palestiniečiams pritrūko kantrybės, ir jie iš Gaza ruožo pradėjo leisti tas raketas į artimesnes Izraelio gyvenvietes. Tai buvo įvykę ir anksčiau, ir dar visai neseniai – 2007 m., ir reikia baimintis, kad nesikeičiant JAV politikai tas pats atsitiks ir vėl. Kaip ir visuomet, toks palestiniečių elgesys susilaukia nuožmaus Izraelio atkirčio.

Labai stipriai Gaza ruožo arabams atsikirta Izraelio kariuomenė š. m. sausį, kai „mokydama“ palestiniečius paklusnumo žydams, Izraelio kariuomenė, naudodama aukštos technologijos bombardavimą, nusiuntė į aną pasaulį šimtus palestiniečių, kovotojų ir civilių ir gerokai apnaikino to mažo ruožo infrastruktūrą, pastatus ir kelius. Patys palestiniečiai priskaičiuoja iki 1,400 savų žuvusiųjų, nors žydai tvirtina, jog tai yra perdėta, pripažindami patys praradę tryliką žmonių gyvybių, tarp jų – trijų civilių.

Kad šis 22 dienas trukęs įsiveržimas į Gaza nebuvo be jokių priekaištų įvykdytas baudžiamasis karinis žygis, paskutiniu metu pradėjo rašyti kiek atviresni žydų laikraščiai, pvz., vienas iš pagrindinių jų – dienraštis „Haaretz“. Cituoju vieno žydų kario pasisakymą vasario 13 d.: „Mums karininkai įsakė žygiuoti su kiek galima stipresne ugnimi, neužmirštant, jog palestiniečių gyvybės esančios nepalyginamai mažiau svarbios negu mūsų karių. Nedarykite tokių klaidų, kaip mes darėme 2006 m. mūsų antrame žygyje į Libaną“ (Suprask, mes ten elgėmės per švelniai – A. V.). Kiti kariai pasakojo, kad kautynėse dėl paskirų pastatų jų karininkai jiems liepė šaudyti į namų gyventojus be jokio perspėjimo.”

Tokie ir panašūs karių liudijimai pagaliau sulaukė ir Izraelio teisingumo organų dėmesio. Pradėta tyrinėti ir net tardyti. Izraelio gynybos ministras Ehud Barak prižadėjo tęsti tolimesnius tyrimus, vis pasigirdamas, kad „Izraelio kariuomenės moralė yra aukščiausia visame pasaulyje”.

Gal ir taip, bet kaip suprasti Izraelio kariams, sausio mėnesį žygiavusiems į Gaza ruožą, kariuomenės rabinato išduotą pareiškimą: „Mums šis kraštas buvo duotas mūsų Dievo, ir mes vėl jį stebuklingai atgauname. Mes turime atsikratyti visais nežydais (gentiles), kurie stovi prieš mus mūsų kovoje už tėvų žemę.”

MADISON, WI

Tegul Lietuvos meilė dega mūsų širdyse!

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Meilė – tai šviesūs ir šilti saulės spinduliai, kurie visa gaivina pasaulyje! Meilė yra tarsi dangiškas kvėpavimas rojaus oru. Liūdni yra namai, kuriuose meilė nesijuokia... Ir kaip vaisiai bręsta saulėje, taip žmonės bręsta meilėje. Meilė! Tai miela muzika sielai, priverčianti virpėti visas stygas.

Ypatingos išminties žydų karalius Saliamonas (Solomon) dar prieš Kristaus gimimą yra pasakęs, kad: „Fortis est, ut mors, dilectio” (Kaip mirtis, galinga yra meilė).

O mūsų poetas Adomas Jakštas jautriai rimavo: „Ką tau kas skirs – ar peiks, ar girs, / Tu nieko nežiūrėk! / Į žmones eik, jiems laimę teik, / Jausk ir mylėk!...”

Panašiai teigė didysis Lietuvos teologas vysk. Kazimieras Paltaras: „Meilės niekas negali atstoti, – nei maldos, nei išmalda, nei pasninkas. Be meilės kitos dorybės – tai rėšutas be branduolio.”

Viena kilniausių, nuostabiausių, drįstume teigti – švenčiausių meilių, po Dievo, yra Tėvynės, tautos bei artimo meilės. Jie neblėstančiai lydi ir mūsų išeivius, niekada nepraranda savo galingos jėgos – meilės iš tolo – bei amžinai atmintina kaip už vandens palikta brangi Motina! Ir taip Madison/Vilnius Sister Cities, Inc. (MVSC) organizacija kasmet tradiciškai švenčia Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Kadangi antrojo valstybės atkūrimo data seka vos 23 dienos po pirmojo, stengiamasi tai sujungti į vieną džiaugsmo dieną.

Prof. A. E. Senn.

Tad, vasario 23 d., pirmadienį, vakare per pusšimtis lietuvių (nedideliame telkinėliui tai kepurės nukėlimas!) susirinko į Madison pagrindinę Viešąją biblioteką – MVSC rengiamą Lietuvos Nepriklausomybės šventimą. MVSC pirmininkė Daina Žemliauskaitė-Juozevičienė trumpu įvadu atidarė susirinkimą, pasidžiaugė bei pasveikino atvykusius, kviesdama visus, muzikai palydint, sugiedoti Lietuvos himną. Po to ji pakvietė visiems gerai pažįstamą pagrindinį kalbėtoją prof. dr. Alfred Erich Senn paskaitai apie Mikalojų Konstantiną Čiurlionį.

A. E. Senn, Wisconsin universitete profesorius emeritas, istorikas, gyvenęs Madisone, yra įdomi asmenybė. Jo mama – lietuvaitė, o tėtis – šveicaras, garbingas Vytauto Didžiojo universiteto Kaune profesorius, kalbininkas, puikiai valdęs lietuvių kalbą. A. E. Senn, gimęs JAV, puikiai kalba lietuviškai, yra didis Lietuvos mylėtojas, dabar kasmet dėsto Vytauto Didžiojo universitete Kaune, kaip čia įprasta sakyti, būdamas „visiting professor”, VDU apdovanotas garbės daktaro laipsniu. 1995 m. Lietuvos Mokslų Akademijos užsienio narys. 2003 m. gavo Vytauto ordino karininko kryžių. Jis yra 14 knygų autorius: 7 parašė apie Lietuvą, 5 apie Šveicariją. Jis, kartu su savo žmona LaVonne, irgi istorike, yra nuolatinis visų lietuviškų renginių Madisone lankytojas bei rėmėjas. Prof. A. E. Senn yra knygos „Mikalojus Konstantinas Čiurlionis: Music of the Spheres” autorius ir MVSC tarybos direktorius.

Prof. A. E. Senn labai įdomiai bei gyvai kalbėjo apie M. K. Čiurlionio tapatybę, kaip lietuvių, išryškinimą. Kai Senn buvo paprašytas parašyti knygą apie Čiurlionį, jis nustebo „kodėl aš?” Jis nebuvo nei muzikas ar meno kritikas, nei muzikos ar me-

Valdybos narė Milda Aksamitauskienė, prezidentė D. Zemliauskaitė-Juozevičienė, viceprezidentas Gediminas Vidugiris.

no istorikas. Todėl jis, pats kreipėsi į kitus žmones ir gavo po vieną iš abiejų sričių: John C. Bowlto menui ir Danutę Stoškevičiūtę muzikai aprašyti. Bet jis pats parašė biografinę dalį, sutelkdamas visą dėmesį į Čiurlionio tautinę tapatybę. Senn pasakojo apie Čiurlionio gyvenimą ir jo studijas, kuklią pradžią, bet didingą talentą, jau vaikystėje atpažintą, jo didžiulį nusivylimą negavus direktoriaus vietos, nes jis nebuvo lenkas”, o tai ir atvedė jį į svarstymus apie savo tautybę. O kiek vėliau stipriu dvasiniu ramsčiu jo lietuvybei plėtoti buvo jo gyvenimo draugė – žmona, rašytoja Sofija Kymantaitė.

Čiurlionis nemėgo aiškinti savo tapybos kūrinių, todėl ir Senn į juos nesigilino. Tačiau jis nurodė keletą kūrinių, čia pat už sienos kabančių kopijų, – „Rex”, jo paskutinis kūrinys, bet pirmasis atliktas su gera medžiaga, suteikta jo draugų Sankt

Peterburge. Paminėjo ir „Auką”, kuri įkvėpė garsiąją amerikiečių šokėją Isadora Duncan ieškoti sielos Čiurlionio kūryboje.

O klausytojai išgirdo apie M. K. Čiurlionį, visų laikų garsiausią Lietuvos tapytoją bei kompozitorių, kurio menas sugriebia vaizduotę, peržengtą laiką ir vietą. Publika, tarp kurios buvo iš taip toli, kaip Milwaukee, sužinojo ne tik tai daug mažų dalykų iš Čiurlionio gyvenimo, bet taip pat kartu keliavo į Kauną, kur 1925 m. buvo atidaryta M. K. Čiurlionio meno galerija. O pasigėrėti jo menu galėjo čia pat jo iškabintais kūrinių (kopijomis), MVSC surengtoje meno parodoje, kuri vyko nuo vasario 2 d. iki 28 d. MVSC pavaišino svečius lietuvišku maistu: kvepiančia rugine duona, „Rokiškio” sūriu, kaimo varškės sūriu, mežioklinėm dešrelėm bei kitais skanėstais ir gėrimais. Įėjimas buvo nemokamas.

Bendras vaizdas.

Nijolės Semėnaitės-Etzwiler nuotr.

AR REIKIA PANAIKINTI PREZIDENTO INSTITUCIJĄ?

Atkelta iš 3 psl. faktų. Pavyzdžiui, vien kalbos apie vadinamojo valstybininkų klano įtaką tėra oponentų išsigalvotos fantazijos diskredituoti valstybės vadovą.

Dėl santykių su visuomene – visų piliečių renkamas prezidentas yra jiems tiesiogiai atsakingas. Per abi V. Adamkaus kadencijas jis daugelį kartų viešai (neretai per televiziją) kreipdavosi į Seimą ir Vyriausybę reikalaujamas, kad žmonių rūpesčiai

ir pageidavimai būtų išgirsti ir, kur galima, padaryti atitinkami sprendimai juos patenkinti. Valstybės vadovas dažnai lankėsi įvairiuose Lietuvos miestuose, miesteliuose ir kaimuose, kur susitikdavo su vietos gyventojais ir savivaldybių atstovais. Šie susitikimai buvo abipusiai naudingi. Žmonės išreiškėdavo savo požiūrius į įvairias problemas, o jų išklausęs prezidentas turėdavo aiškesnį vaizdą, kokių veiksmų valdžia turėtų imtis. V. Adamkaus nuolatiniai aukšti

vertinimai rodo, kad visuomenė juo pasitiki ir remia jo politiką. Ar parlamentinėje sistemoje partijų išrinktas premjeras turėtų geresnius santykius su visuomene, yra labai abejotina.

Neseniai Lietuvoje įvykusios protesto akcijos taip pat yra geras rodiklis, kas būtų potencialiai veiksmingesnis – nepartinis prezidentas ar partinis premjeras, jei vietinėms valdžioms, neturint išteklių sustabdyti riaušes, reiktų pagalbos prašyti iš

centrinės valdžios. Protestai buvo nukreipti prieš naująją Vyriausybę ir jos programą. Taigi, premjeras stovėjo vienoje barikadų pusėje, o protestuotojai – kitoje. Prezidentas iš esmės nebuvo prieš ar už Vyriausybę; jam svarbiausiai rūpėjo išlaikyti nesmurtinį dialogą tarp priešingų grupių ir užtikrinti žmonių saugumą.

„Akiračiai”

2009 m. sausis-vasaris, nr. 1

BOSTON, PA

Bostono lietuviai šventę pažymėjo ypatingai

SIGITA ŠIMKUVIENĖ-ROSEN
JAV LB KV vicepirmininkė

Visada malonu atvykti į Bostono Lietuvių Bendruomenės renginius. Bostoniškai pasižymi savo renginių savitumu, tad tik gavusi žinutę apie Nepriklausomybės dienos minėjimą šiame telkinyje, nusprendžiau aplankyti senus draugus ir pabūti su jais tą ypatingą dieną. Tikrai neapsirikau atvykusi, o mano bendrakeleiviai Rolandas Kiaulevičius, Edita Tamulionytė ir viešnia iš Lietuvos Adelė Augustinavičienė buvo sužavėti iškilmingos dienos paminėjimo.

Seniai Pietų Bostono lietuvių klubas talpino tiek daug lietuvių, kaip vasario 22 d. sekmadienį. Minėjimą suruošė Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius, JAV Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkė, Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos skyrius ir Šv. Petro parapija.

Nepriklausomybės dienos šventė prasidėjo šv. Mišiomis Šv. Petro bažnyčioje. Iškilmingas šv. Mišias aukojo prel. Albertas Kontautas ir Šv. Petro bažnyčios klebonas Steponas Žukas. Šv. Mišiose giedojo parapijos choras, vadovaujamas Daivos Navickienės, ir „Jaunų širdžių“ ansamblis, vadovaujamas Rimos Girniuvienės. Iškilmingoje procesijoje dalyvavo Bostono skautai ir Šalių sąjungos atstovai.

Po šv. Mišių bostoniškai ir jų svečiai, suėję į parapijos salę, vaišinosi kava ir saldumynais, džiaugėsi susitikę vieni su kitais, sveikinosi su šios dienos ypatingu svečiu – prelegentu, brigados generolu Arvydu Pociumi, atvykusiu iš NATO sąjungininkų pajėgų vadavietės.

Nepriklausomybės dienos minėjimas prasidėjo po pietų Pietų Bostono Lietuvių klubo salėje. Iškilmingą renginį pradėjo Gintaras Čepas – ilgametis ir nepailstantis Lietuvių Bendruomenės veikėjas. Savo trumpame įvade jis pasidžiaugė taip gausiai susirinkusiais lietuviais ir jų svečiais. Amerikos ir Lietuvos himnus akompanavo Mikutė Kalesinskaitė. Bostono lituanistinės mokyklos 10 skyriaus mokiniai iškilmingai perskaitė Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios aktus. Maldą sukalbėjo klebonas Žukas. Lukas Žibaitis kartu su susirinkusiais skaitė savo močiutes Dalios Žibaitienės eiles: Išsiverkusi mano Tėvyne, / Kažkas siekia tau ranką paduot, / Virš beržynų / Kasas išsipynęs draskos vėjuose pilkas ruduo. / Mano meile, / Mano Tėvyne!

Šventinę programą vedė jauni bostono lietuviai Akvilė Girdauskaitė ir Jonas Gražulis.

Šia ypatinga proga lietuvius sveikino Bostono mero atstovas, Latvių Bendruomenės pirmininkė iš Bostono, Estų Bendruomenės atstovas. Šių eilučių autorė pasveikino bostoniškiai ir jų svečius JAV LB Krašto valdybos vardu.

Renginį paruošė bostoniškai apgalvotai, dviem kalbomis pristatė prelegentą brigados gen. Pocių. Lietuvos atstovas gerai paruoštoje, išsamioje kalboje pasakojo apie Lietuvos kariuomenės struktūrą, jos darbus ir svarbiausius uždavinius. Gen. Pocius panaudojo skaidres, kurios leido su-

sidaryti platesnį supratimą apie Lietuvos kariuomenę, apie mūsų karių dalyvavimą tarptautiniuose apmokymuose ir taikos palaikymo darbuose.

Prelegento kalba buvo palydėta ilgų plojimų ir pakeltomis šampano taurėmis už Lietuvos Nepriklausomybę. Šventės rengėjai priminė, kad yra renkamos aukos JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos darbams remti. Visa informacija apie Lietuvių Bendruomenės veiklą ir didelius įvykdytus projektus, tokius kaip XIII Šokių šventė Los Angeles, XV Mokslo ir kūrybos simpoziumas Lemont, Teatro festivalis Čikagoje, buvo padėta ant kiekvieno stalo.

Po pertraukos Bostono saviveiklininkai visus nustebino savo menine programa – „Lietuvos istorijos puslapių vartymas“. Sumaniai parinkti Baltasis ir Juodasis metraštininkai (A. Lapšys ir G. Narkevičius), Karalius Mindaugas su žmona Morta (A. Kupčinskas ir R. Balčaitienė), Bona, Papagoda, Barbora Radvilaitė (J. Aukštikalnienė, T. Girnius, E. Sužiedėlienė) ir kiti mūsų Lietuvos istorijos liudininkai. Į kompoziciją sumaniai įpintos Bernardo Brazdžionio, Justino Marcinkevičiaus eilės, kurias jausmingai skaitė Romualdas Veitas, seselė Ingrida Kazlauskaitė, Zita Krukonienė. Scenarijaus kompozicijos autorė – Bostono LB apylinkės pirmininkė Girniuvienė, suspindėjo dar vienu talentu. Spektaklio režisierius – Norbertas Lingertaitis. Dekoracijas spektakliui paruošė dailininkė Danguolė Kuolienė su vyru Almiu. Muziką kompozicijai neprikaištingai parinko Aidas Kupčinskas ir N. Lingertaitis. Visus sužavėjo bostoniškų saviveiklininkų vaidyba, nuoširdumas.

Scenoje pasirodžiusi jauna operos dainininkė Gilija Aukštikalnytė ir uždainavusi Dalios ariją iš B. Dvariono operos „Dalia“: „Kaip aš norėčiau Vilnių aplankyti, / Pavaikščioti punksmėje bažnyčių, / Prieš Gedimino kalną nusilenkti / Nors vienai dienai, valandai trumputei / Kaip aš norėčiau tėviškėn nuvykti...“, privertė susigraudinti ir mintimis sugrįžti į Lietuvą. Šalia sėdėjusios gražios, mielos senutės braukė ašaras ir džiaugėsi Gilijos mecosopranu. Solistė, baigusi Hart School Music University of Hartford, pagal galimybes stengiasi ir dalyvauja ne viename LB renginyje. Scenos paruošimas, neapsakomai gerai parinkti atlikėjų drabužiai pagražino ir suteikė tikrai neapsakomą nuotaiką. Tai didelis Jūratės Aukštikalnienės – Gilijos mamos – nuopelnas. Ji šiai ypatingai šventei iš savo asmeninės kolekcijas paskolino savo rankomis pasiūtus drabužius. Meninę programą vainikavo „Jaunų širdžių“ ansamblio dainuojamos populiarios lietuviškos dainos, kurioms pritarė šventės dalyviai.

Po puikios programos lietuviai toliau bendravo prie kavos ir užkandžių, kuriuos paruošė Lietuvių Piliiečių draugija (Ilona Baranauskas). Niekas neskubėjo skirstytis į namus.

Nepriklausomybės šventė bostoniškų buvo pažymėta ypatingai.

LOS ANGELES, CA

Minėjimo dalyviai, svečiai ir rengėjai.

Minėjimas su kitoniška programa

PRANAS VISVYDAS

Iš kitur pakviesta dainininkė su gitara Audronė Simanonytė atliko meninę dalį Kovo 11-osios minėjime, Los Angeles Amerikos lietuvių tarybos surengtame minėjime Šv. Kazimiero parapijos salėje sekmadienį, kovo 15 d. Tad šis patriotinis suėjimas, dargi skirtas ir Tėvynės tūkstantmečiui ir vieningai Sąjūdžio veiklai pabrėžti, buvo gaivesnis ir įdomesnis negu ankstyvesni, kad ir neseniai vykęs Vasario 16-osios minėjimas. Publika visada pasiilgusi teigiamų pramoginių naujovių. Ir didesnio emociingumo scenoje, su raiškia lietuvių kalbos tartimi. Pasiilgusi ir gitarų.

Net ir Lietuvos garbės gen. konsulas Vytautas Čekanauskas, kalbėdamas apie Sąjūdžio užuomazgas bei veiklos įvykius iki pat didingo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo pa-

Minėjimo viešnia Audronė Simanonytė.

skelbimo, gerokai susijaudino. Jam tai tikrai tiko. Retas čia parapijoje turi tiek lietuviškumo širdyje, kiek šis vyras. Ir jo dažnai sakomos kalbos vis labiau pasižymi ne vien informacija, bet ir išmone. Beje, šiuo metu jis šventė savo gimtadienį. Perjuosė jį tautine juosta. Atnešė ir tortą su žvakutėmis. O „valio, valio“ linkėjimai buvo dainuojami ir jam, ir dar keliems, kad ir mūsų mielai „Spindulio“ šokių ir dainų ansamblio vadovei Danguolei Varnienei, ką tik iš Lietuvos parsivežusiai „Aukso paukštės“ prizą.

Grįžkime prie dainų atlikėjos A. Simanonytės. Prie jos šviesių, trumpai pakirptų plaukų tiko juoda drabužio spalva, o veidui – šypsena. Gražiai išleistame programos lankstinuke (reikia rašyti Kovo 11-osios, o ne

„Spindulio“ šokių ir dainų ansamblio vadovė Danguolė Varnienė džiaugiasi įteikta „Aukso paukšte“.

11-tos) išspausdinti pagrindiniai Audronės lituanistinių ir muzikinių studijų pasiekimai. Gimė Lietuvoje. Gyveno Vilniuje, Čikagoje, Niujorke. Žurnalistė. Rašo dainų tekstus ir gaidas. Pagelbsti ir jos poetė mama, buvusi politinė kalinė Silvija Simanienė. Tad repertuare skamba ir partizanų dainos, persmelktos kovų už Lietuvos laisvę dvasios. Šiame Audronės koncerte nestigo ir mūsų laikmečiui deramos spartos – ritmo, išdaigavimo, parodijos ir meilės numerių, smagių priedainių. Išgirdome ir Bernardo Brazdžionio žodžiais sukurta dainą „Kažkur saulė, kažkur rūkas“.

Minėjimo pranešėjai buvo Algimantas Žemaitaitis ir jo dukra Daina. Baritonas Antanas Polikaitis sugiedojo abu himnus. Kunigas Tomas Karanauskas palaimino visą įvykį invokacine malda.

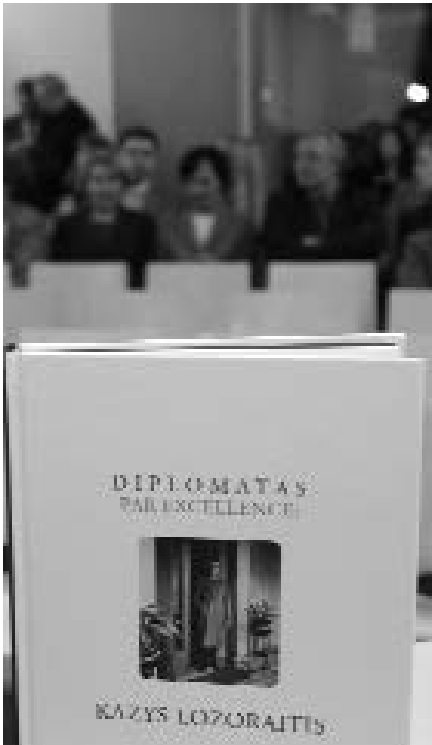
Lietuvos garbės gen. konsulas Vytautas Čekanauskas (k.) buvo pasveikintas gimtadienio proga.

Pristatyta knyga apie K. Lozoraitį

Kaunas, kovo 30 d. (ELTA) – Svarbia Lietuvos diplomatijos istorijos dalimi Lozoraičių šeimą pavadino Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, Kaune dalyvavęs knygos „Diplomatas par excellence: Kazys Lozoraitis“ pristatyme.

Istorinėje Lietuvos Respublikos Prezidentūroje Kaune surengtame knygos pristatyme prezidentas V. Adamkus prisiminė savo pažintį su Lozoraičių šeima. Valstybės vadovas pažymėjo, kad Lozoraičiai buvo tikri Lietuvos diplomatai ir tapo neatskiriama mūsų valstybės diplomatijos istorijos dalimi.

Vienos žymiausių Lietuvos XX a. šeimų atstovo ambasadoriaus K. Lozoraičio (1929–2007) atminimui skirtą knygą sudaro 2 dalys. Pirmojoje – jo paties interviu, pasakojantys apie gyvenimą Lietuvoje bei Italijoje, šeimą, draugus bei nedraugus, Lietuvos atstovybės prie Šventojo Sosto istoriją, diplomatijos „virtuvę“. Antrojoje dalyje – K. Lozoraičio giminių ir bičiulių pateikti epizodai, nušviečiantys jo profesinę karjerą ir asmenybės bruožus.

Istorinėje Lietuvos Respublikos Prezidentūroje Kaune pristatyta knyga apie Kazį Lozoraitį.
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius ir Kaunas kurs europinės reikšmės centrą

Vilnius, kovo 30 d. (Balsas.lt) – Vilnius ir Kaunas kurs europinės reikšmės urbanistinį centrą ir konkrečiais projektais sieks grįsti dvimiesčio sumanymą. Tai sakoma pasirašytame abiejų miestų vadovų Viliaus Navicko ir Andriaus Kupčinsko pareiškime.

Vienas nuo kito per 100 km nutolusių miestų vadovai susitiko tarp jų esančiuose Kaišiadoryse, kur vyko konferencija „Vilniaus ir Kauno dvimiestis: jo reikšmė Lietuvai“.

„Dvimiesčio projektas – tai ne tik nauda šiems miestams, bet galimybė daryti įtaką visos Lietuvos plėtrai ir ekonomikai. Praėjo beveik 7 metai, kai Lietuvos Seimas patvirtino Teritorijų bendrąjį planą ir dvimiesčio sumanymas įgijo oficialų pagrindą“, – sakė sostinės vadovas V. Navickas.

Merų pasirašytame pareiškime skelbiama, kad Vilnius ir Kaunas atnaujins veiklos gaires, kurs europinės reikšmės urbanistinį centrą, konkrečiais darbais ir projektais įgyvendins dviejų Lietuvos ekonominių, kultūrinių ir dvasinių centrų bendrus siekius.

2002 m. Kauno savivaldybėje tuometinis Vilniaus meras Artūras

Zuokas ir Kauno meras Erikas Tamašauskas pasirašė dviejų didžiausių šalies miestų savivaldybių bendradarbiavimo ketinimų protokolą. Jame buvo numatoma, kad Vilniaus ir Kauno miestų savivaldybės kartu kurs Lietuvoje Europinės reikšmės urbanistinį centrą, jungiantį Vilniaus ir Kauno galimybes, skatins verslo, aukštojo mokslo ir valdžios bendradarbiavimą didinant šalies urbanistinių centrų socialines-ekonominės galimybes bei valstybės tarptautinį konkurencingumą.

Pasirašytame dokumente įtvirtinti ketinimai steigti mokslo ir technologijų parkus, pasiryžimas telktis norint pritraukti Europos Sąjungos struktūrinių, kitų tarptautinių fondų ir programų, privataus kapitalo lėšas socialinei ekonominei plėtrai įgyvendinti.

2005 m. atlikta dvimiesčio oro uostų plėtros galimybių studija, po dvejų metų – Vilniaus ir Kauno dvimiesčio regiono urbanistinės plėtros galimybių studija. 2008 m. bandyta surengti susitikimą dėl dvimiesčio Elektrėnuose, tačiau tuometinis Vilniaus meras Juozas Imbrasas susidomėjimo esą neparodė.

Atnaujinami skrydžiai į Briuselį

Vilnius, kovo 30 d. (Lietuviams.com) – Nuo pirmadienio iš Vilniaus oro uosto lėktuvai pradėjo tiesioginius skrydžius į Briuselį. Skrydžių iš Vilniaus daugiau kaip perpus sumažėjo žiemą, oro bendrovei „airBaltic“ panaikinus dalį skrydžių, o „flyLAL“ apskritai sustabdžius veiklą.

Pirmadienį po kelių mėnesių pertraukos pradėti tiesioginiai skrydžiai į Europos Sąjungos sostinę vadinamą Briuselį, juos 4 kartus per savaitę vykdys oro linijų bendrovė „Brussels Airlines“.

Vis dėlto šią vasarą iš Vilniaus oro uosto kils gerokai mažiau lėktuvų nei pernai – nuo kovo pabaigos iš Vilniaus lėktuvai skraidins į 19 miestų, tuo tarpu pernai vasaros sezono metu keleiviai iš Vilniaus galėjo vykti 37 kryptimis.

Šiemet Vilniui tapus Europos kultūros sostine, keliautojams tapo gerokai sudėtingiau pasiekti Lietuvos sostinę. Dėl to susirūpinimą yra pareiškęs ir prezidentas Valdas Adamkus. Taip pat pradėta kalbėti apie būtinybę kurti nacionalinį oro vežėją.

Tarp Lenkijoje minimų Didžiojo pabėgimo dalyvių – ir lietuvis

Vilnius, kovo 30 d. (Balsas.lt) – Lenkijoje minimos vadinamo Didžiojo pabėgimo iš nacių karo belaisvių stovyklos metinės. Prieš 65-erius metus su kitais belaisviais iš nacių nagų ištrūko ir Lietuvos karo aviatorius kapitonas Romualdas Marcinkus.

Karo belaisvių pabėgimo iš stovyklos Stalag Luft metinės minimos Lenkijos Žaganės mieste. Minėjime planuoja dalyvauti atstovai iš visų 14 valstybių, kurių kariai buvo šio išsivadavimo plano dalyviai, pranešė Krašto apsaugos ministerija (KAM).

Tarp Didžiojo pabėgimo organizatorių buvo ir Lietuvos karininkas kapitonas Romualdas Marcinkus, karo aviatorius, stiprinęs ir garsinę Lietuvos karines oro pajėgas.

Antrojo pasaulinio karo metais R.

Marcinkus tapo Prancūzijos karinių oro pajėgų karininku ir kovėsi prieš vokiečius, dalyvavo mūšiuose dėl Anglijos. Per vieną operaciją vokiečiams pašovus lietuvio lėktuvą, jis pateko nacių nelaisvėn ir buvo įkalintas sąjungininkų lakūnams belaisviams skirtoje stovykloje.

R. Marcinkus su grupe kitų kalinų dalyvavo organizuojant sąjungininkų pabėgimą iš stovyklos. Išsilaisvinimo planą ruošė 600 žmonių, tačiau tik 80-čiai iš jų 1944 m. naktį iš kovo 24-osios į 25-ąją pavyko pačių po žeme iškastu tuneliu ištrūkti iš stovyklos. Tarp jų buvo ir R. Marcinkus.

Vokiečiams paskelbus paiešką, beveik visi bėgliai, taip pat ir R. Marcinkus, buvo sugauti nacių ir Hitlerio įsakymu sušaudyti.

Geriausiu metų teatro režisieriumi paskelbtas G. Varnas

Režisierius Gintaras Varnas.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vilnius, kovo 30 d. (ELTA) – Tarptautinę teatro dieną Vilniuje apdovanoti geriausi 2008 m. šalies teatro menininkai ir jų darbai, už nuopelnus teatro menui pagerbti ir iškilūs teatro kūrėjai. Lietuvos nacionaliniame dramos teatre įteikti Auksiniai scenos kryžiai šešiolikos nominacijų laureatams.

Geriausio režisieriaus vardą pelnė Gintaras Varnas už spektaklius „Tankredžio ir Klorindos dvikova“, „Nedėkingųjų šokis“ ir „Dekalogas“.

Scenografo ir kostiumų dailininko kategorijoje apdovanojimą pelnė dailininkai Marijus Jacovskis ir Aleksandra Jacovskytė už spektaklį „Visada tavo. Ana Frank“ (Juozo Miltinio dramos teatras).

Geriausio choreografo apdovanojimas atiteko Vyčiui Jankauskui – už šokio spektaklį „Budėjimai“ (Vyčio Jankausko šokio trupė).

Dramos ir muzikinio spektaklio kompozitoriaus apdovanojimas įteiktas Algirdui Martinaičiui – už muziką spektakliams „Sirano de Beržerakas“ (Šiaulių dramos teatras) ir „Life Life“ (Lietuvos rusų dramos teatras).

Geriausią metų dramos aktorę paskelbta Rasa Samuolytė – už Ofelijos vaidmenį O. Koršunovo spektaklyje „Hamletas“ (OKT/Vilniaus miesto teatras), o geriausiu sezono dramos aktoriumi tapo Vytautas Paukštė – už vaidmenį spektaklyje „Mano Hamletas“ (Klaipėdos dramos teatras).

Antraplanio vaidmens atlikėjos kategorijoje nugalėjo Aurelija Tamulytė – už Fani vaidmenį spektaklyje „Bjaurasis“ (Kauno valstybinis dramos teatras), o antraplanio vaidmens atlikėjo vardą pelnė Vaidotas Martinaitis – už Polonijaus vaidmenį spektaklyje „Hamletas“ (OKT/Vilniaus miesto teatras).

Operos meno apdovanojimą pelnė Edgaras Montvidas – už Verterio vaidmenį spektaklyje „Verteris“ (Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras).

Operetės meno srityje laureate tapo solistė Raminta Vaicekauskaitė už Hanos Glavari vaidmenį spektaklyje „Linksmoji našlė“ ir Ninon Tisjė vaidmenį spektaklyje „Monmartro žibuoklė“ (Kauno valstybinis muzikinis teatras).

Baleto ir šokio meno kategorijoje nugalėtoju paskelbtas baleto solistas Nerijus Juška – už Ugnies paukštės vaidmenį spektaklyje „Ugnies paukštė“ (Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras).

Lėlių teatro meno srityje apdovanojimą pelnė dailininkė Julija Skuratova, sukūrusi lėles G. Varno režisuotiems spektakliams „Tankredžio ir Klorindos dvikova“ ir „Nedėkingųjų šokis“.

Teatro vaikams kategorijoje geriausiu pripažintas Antanas Gluskinas, režisavęs spektaklį „Bela, Bosas ir Bulis“ (Šiaulių dramos teatras).

Nacionalinės dramaturgijos geriausio pastatymo kategorijoje apdovanojimą spektaklio „Dekalogas“ kūrybinė grupė (G. Varno teatras „Utopija“).

Debiuto ir jaunojo menininko srityje nugalėtoja pripažinta operos „Izadora“ kūrybinė grupė. Pirmąja Kultūros ministerijos įsteigta Boriso Dauguviečio premija už novatoriškus ir originalius teatro meno sprendimus apdovanotas režisierius Oskaras Koršunovas. Padėkos premiją už viso gyvenimo kūrybą pelnė Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatro aktorius Stasys Petronaitis.

Laureatams įteiktos piniginės premijos po 7 tūkst. litų (55 MGL) ir dizainerės Rūtos Ničajienės sukurti „Auksinio scenos kryžiaus“ ženklai.

Aplankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

Didžioji Britanija išves savo pajėgas iš Irako

Basra, kovo 30 d. (AFP/BNS) – Didžioji Britanija šiandien oficialiai pradės išvesti savo pajėgas iš Irako ir baigs 6 metus trukusią karinę operaciją, prasidėjusią nuo JAV vadovaujamų pajėgų įsiveržimo, kurio metu buvo nuverstas Irako diktatorius Saddam Hussein.

Basroje įsikūrusioje koalicinių pajėgų bazėje bus nuleista Didžiosios Britanijos vėliava, o jos kontrolę perimsiantys JAV kariai čia mokys atkuriamas Irako policijos pajėgas.

„Ši diena reikšminga, nes ji skelbia čia vykdytų Britanijos karinių užduočių pabaigą“, – bazės vadas generolas majoras Andy Salmon sakė naujienų agentūrai AFP prieš misijos baigimo iškilmes. „Išgyvenome sunkių laikų, tačiau žvelgiamoje į Irako ateitį su didžiule viltimi“, – pridūrė jis.

JAV prezidentas George W. Bush pasiuntė savo pajėgas į Iraką 2003 m. kovą, o Didžioji Britanija ir jos tuo-

metis premjeras Tony Blair buvo vieni iš pagrindinių Washington sąjungininkų.

Šioje šalyje esančių britų karių skaičius buvo vienas didžiausių: 2003 m. kovą ir liepą JAV vadovaujamame įsiveržime į Iraką dalyvavo 46 tūkst. Didžiosios Britanijos karių. Per visą misijos laikotarpį šioje šalyje žuvo 179 britų kariai.

Pagal praeitais metais Bagdado ir Londono pasirašytą sutartį likę 4,100 Didžiosios Britanijos karių baigs savo misiją (daugiausiai Irako armijos apmokymus) birželį, o liepos pabaigoje bus visiškai išvesti iš šalies.

Jungtinės Karalystės pajėgos nuo pat įsiveržimo kontroliavo Irako trečiąją didžiausią miestą Basrą, kuri taip pat yra strategiškai svarbus naftos pramonės centras. Tačiau prieš 3 mėn. ši provincija ir joje esantis oro uostas buvo perduoti Irakui. JAV kariai taip pat ruošiasi palikti Iraką.

ES užsienio reikalų ministrai pasisakė už Bendrijos plėtrą

Atkelta iš 1 psl.

ES užsienio reikalų ministrai taip pat apsiskeitė nuomonėmis dėl Baltarusijos dalyvavimo Rytų partnerystės projekte, į kurį ši šalis pakviesta kartu su kitomis penkiomis ES Rytų kaimynėmis – Armėnija, Azerbaidžanu, Gruzija, Moldova ir Ukraina.

Penktadienį Europos Parlamento nariai pasisakė prieš Baltarusijos prezidento Aleksandr Lukašenka kvietimą į būsimą ES ir buvusio sovietinių valstybių viršūnių susitikimą Prahoje, vykstančiame gegužės 7 d. dėl jo negebėjimo nutraukti žmogaus teisių pažeidimus

Tuo tarpu Lietuvos užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas pasisakė už Baltarusijos įtraukimą į šį projektą. Rytų partnerystės projektas, pasak V. Ušacko, turėtų tapti veiksminga priemone, kuri paskatins Baltarusijos suartėjimą su ES ir prisidės prie atviresnės visuomenės kūrimo, žmogaus teisių ir demokratinų principų laikymosi.

„Ekonominė krizė mus dar labiau įpareigoja galvoti apie artimesnį bendradarbiavimą su ES Rytų kaimynėmis, siekiant išlaikyti stabilumą ir energetinį saugumą ES Rytų kaimynystėje“, – teigė ministras V. Ušackas.

Po susitikimo už ES išorinius santykius atsakinga komisarė Benita Ferrero-Waldner, kuri ir pasiūlė „suteikti Lukašenka dar vieną galimybę“, pripažino, kad Baltarusijos klausimu užsienio reikalų ministrai

nepriėmė jokio sprendimo.

ES užsienio reikalų ministrai taip pat aptarė pasirengimą balandžio 5 d. Prahoje vykstančiam ES valstybių vadovų susitikimui su JAV Prezidentu Barack Obama.

Susitikime su naujoju JAV prezidentu planuojama aptarti svarbiausius šių dienų klausimus: ekonominę ir finansinę padėtį, energetinį saugumą ir klimato kaitą, svarbiausius tarptautinės politikos įvykius.

Lietuvos užsienio reikalų ministras pabrėžė, kad būsimas ES ir JAV viršūnių susitikimas yra puiki proga naujam postūmiui Europos ir Amerikos santykiuose. „ES nori ir gali būti stipri JAV partnerė“, – sakė V. Ušackas.

Kalbant apie Artimųjų Rytų taikos procesą užsienio reikalų ministrai Izraelio atžvilgiu siūlo laikytis griežtos politikos, jei ji netęs taikos proceso su palestiniečiais.

Jei būsimojo Izraelio ministro pirmininko Benyamin Netanjahu vyriausybė iš tikrųjų nesiims taikos įgyvendinimo priemonių, ES bus priversta nutraukti derybas dėl santykių su Izraeliu gerinimo.

Lietuvos ministras V. Ušackas pažymėjo, kad Lietuva remia dviejų valstybių – Izraelio ir Palestinos, gyvenančių taikoje viena šalia kitos, idėją. Ir pasisako už tolesnį taikos proceso tęsimą. „Kokia bebūtų nauja Izraelio vyriausybės sudėtis, naujoji vyriausybė turi tęsti derybas dėl Palestinos valstybės įkūrimo“, – sakė Lietuvos diplomatinės vadovas.

EUROPA

BERLYNAS

Vokietijoje posėdžiavęs tribūnas pripažino kaltu JAV armijos vyresnįjį seržantą Joseph P. Mayo dėl keturių belaisvių nužudymo Irake 2007 m. J. P. Mayo yra vienas iš 7 karių, kurie įtariami nušovę 4 surištus belaisvius, kuriems buvo užrištos akys. Vėliau jų kūnai buvo sumesti į vieną kanalą Bagdade. Anksčiau J. P. Mayo padarė kaltės pripažinimo pareiškimą dėl nužudymo ir suokalbčio nužudyti.

LONDONAS

Dešimtys tūkstančių žmonių šeštadienį išėjo į Londono gatves protestuoti prieš kitą savaitę įvyksiantį G-20 valstybių viršūnių susitikimą ir išreikšti savo pasipiktinimo žmogiškąja finansų krizės kaina. Demonstracijos vyko ir kitose Europos sostinėse, o politikai ragino laikytis rimties per ketvirtadienio viršūnių susitikimą Londone, kuriame turi dalyvauti pasaulio vadovai, tarp jų – JAV prezidentas B. Obama.

PODGORICA

Juodkalnijos premjeras veteranas Milo Džiukanovič paskelbė, kad per sekmadienio rinkimus, kurie buvo surengti virš šalies pakibus ekonominės krizės grėsmei, jo koalicija laimėjo daugumą parlamente. „Rinkėjai per šiuos rinkimus aiškiai atidavė savo balsą už saugų gyvenimą Juodkalnijoje, už tikrą ekonominę ir demokratinę Juodkalnijos gerovę ir saugią europietišką ateitį mūsų valstybei“, – pareiškė premjeras, kurio šalis siekia įstoti į ES ir NATO.

RUSIJA

MASKVA

Rusija planuoja įkurti specialias karines pajėgas, kurios gintų šios šalies interesus ginčijamame Arkties regione. Rusijos Federacijos saugumo taryba šią savaitę pristatė vyriausybės politikos Arkties regione programą, pagal kurią taip pat numatoma įkurti specialią ginkluotųjų pajėgų grupę. Dėl įtakos Arktyje varžosi Rusija, JAV, Kanada ir kitos šiaurinės šalys.

AZIJA

BEIJING

Užsienio turistams vėl bus leidžiama patekti į Tibetą nuo balandžio 5 d., nes šis neramus regionas iki to laiko taps „harmoningas ir saugus“, Kinijos valstybinė naujienų agentūra „Xinhua“ citavo vieną aukštą turizmo pareigūną. Užsieniečiams ilgiau nei mėnesį nebuvo leidžiama patekti į Tibetą ir kaimynines provincijas, kuriose gyvena daug etninių tibetiečių. Tibete norintiems apsilankyti užsieniečiams nepakanka turėti Kinijos vizą – jie taip pat privalo gauti specialius leidimus.

JAV

RALEIGH

Į vienus senelių namus Šiaurės Karolinoje sekmadienį ryte įsiveržęs užpuolikas pradėjo į visus šaudyti ir nušovė vieną slaugę bei 7 tų namų gyventojus, kurių daugumai buvo gerokai daugiau nei 80 metų. Pasak pareigūnų, Robert Stewart taip pat sužeidė dar 3 žmones, tarp jų – policijos pareigūną, kuris stėjo prieš jį ir sustabdė žudynes. Nurodoma, jog R. Stewart nebuvo minimų senelių namų „Pinelake Health and Rehab“ pacientas ar darbuotojas.

SAN FRANCISCO

Kibus kompiuterinis virusas, kuris prasiskverbė į daugybę kompiuterių visame pasaulyje, aktyvuosis balandžio 1 d.: tada jį taps sunkiau išnaikinti, tačiau šis virusas tikriausiai nepadarys didelių nuostolių. Bendrovė „Microsoft“ šiuo metu kuria priemonę, padėsiančią pašalinti šį virusą, vadinamą „Conficker“ arba „DownAdUP“. JAV programinės įrangos milžinė taip pat paskyrė 250 tūkst. dolerių premiją už informaciją apie šios kenkėjiškos programos kūrėjus.

ARTIMIEJI RYTAI

DOHA

Arabų šalių vadovai pirmadienį Katare pradėjo kasmetinį savo susitikimą, kuriame taip pat dalyvavo karo nusikaltimais Darfūre įtariamasis Sudano prezidentas Omar al Beshir, tačiau neatvykus Egipto prezidentui Hosni Mubarak priblėso viltys užglaistyti nesutarimus arabų pasaulyje. Sirijos prezidento Bashar al Assad įžanginės kalbos klausėsi 17 iš 22 Arabų Lygos šalių vadovų.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LYDI ŠVENTADIENIS

V Gavėnios sekmadienis

KVIEČIO GRŪDAS

BR. RAMŪNAS MIZGIRIS, OFM

Tarp atėjusių per šventes Dievo pagarbinti buvo ir graikų. Jie kreipėsi į Pilypą, kilusį iš Galilėjos miesto Betsaidos, prašydami: „Gerbiama sis, mes norėtume pamatyti Jėzų!“ Pilypas nuėjo ir pasakė Andriejui, paskui jie abu – Andriejus ir Pilypas – atėję pranešė Jėzui. O Jėzus jiems tarė: „Atėjo valanda, kad būtų pašlovintas Žmogaus Sūnus. Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: jei kviečių grūdas nekris į žemę ir neapmirs, jis pasiliks vienas, o jei apmirs, jis duos gausių vaisių. Kas myli savo gyvybę, ją pradžudys, o kas nekenčia savo gyvybės šiame pasaulyje, išsaugos ją amžinajam gyvenimui. Kas nori man tarnauti, tegul seka paskui mane: kur aš esu, ten bus ir mano tarnas. Kas man tarnaus, tą pagerbs mano Tėvas.

Dabar mano siela sukrėsta. Ir ką aš pasakysiu: „Tėve, gelbėk mane nuo šios valandos!? Bet juk tam aš ir atėjau į šią valandą. Tėve, pašlovink savo vardą!“

Tuomet iš dangaus ataidėjo balsas: „Aš jį pašlovinau ir dar pašlovinsiu!“ Aplink stovinti minia, tai išgirdus, sakė griaustinį sugriaudus. Kai kurie tvirtino: „Angelas jam kalbėjo.“ O Jėzus atsakė: „Ne dėl manęs, o dėl jūsų pasigirdo tas balsas. Dabar teisiamas šitas pasaulis. Dabar šio pasaulio kunigaikštis bus išmestas laukan. O aš, kai būsiu pakeltas nuo žemės, visus patrauksiu prie savęs.“

Jis tai pasakė nurodydamas, ko kia mirtimi jam reikės mirti.

(Jn 12, 20-33)

Artėjant Didžiajai savaitei, atidžiau pažvelkime į Jėzaus ištartus žodžius: „Jei kviečių grūdas nekris į žemę ir neapmirs, jis pasiliks vienas, o jei apmirs, jis duos gausių vaisių.“ Tai nėra vienintelis pamokymas, kurį Jėzus pasitelkia iš kaimo žmonių gyvenimo. Evangelija yra pilna palyginimų ir pasakojimų, paimtų iš žemdirbystės, kuri buvo savo laiku (ir dar šiandien yra įvairiose tautose) daugeliui žmonių pagrindinė profesija.

Jėzus kalba apie sėją, laukus, pjūtį, grūdus, vyną, aliejų, figas, vynuogyną, derlių... Suprantama, Jėzus nesustoja ties žemdirbyste. Kviečio grūdo pavyzdys jam tik padeda perteikti mokymą, kuris atskleidžia visų pirma jo asmeninę istoriją, o po to ir jo mokinių.

Iš tiesų, kviečio grūdas pirmiausia yra pats Jėzus. Kaip kviečio grūdas jis krito į žemę savo kančioje ir mirtyje ir išdygo bei davė vaisių savo prisikėlimu. „Gausūs vaisiai“, kuriuos jis atnešė, yra jo mistinis kūnas, Bažnyčia, kuri gimė iš jo mirties.

Realiai „vaisiai“ yra ne tik pakrikštytieji, bet ir visa žmonija, nes jis mirė už visus, visi buvo jo atpirkti,

taip pat ir tie, kurie to dar nežino. Juk Evangelijos ištrauka baigiasi šiais reikšmingais Jėzaus žodžiais: „O aš, kai būsiu pakeltas nuo žemės, visus patrauksiu prie savęs.“

Tačiau mažojo kviečio grūdo istorija mums taip pat padeda geriau suprasti mus pačius ir mūsų gyvenimo prasmę. Pasakęs apie kviečio grūdą, Jėzus tęsia: „Kas myli savo gyvybę, ją pradžudys, o kas nekenčia savo gyvybės šiame pasaulyje, išsaugos ją amžinajam gyvenimui“. „Ne-kęsti“ – semitinis pasakymas „mylėti mažiau“ (žr. Įst 21, 15 ir t. t.).

Kristi į žemę ir apmirti, vadinasi, ne tik atnešti vaisių, bet taip pat „išsaugoti gyvenimą“, t. y. toliau gyventi. Kas nutinka grūdai, kuris atsisako kristi į žemę? Arba atsikrėdęs paukštis jį sulesia, arba kokiam nors užkampyje likęs sudžiūva ar supelija, arba yra sumalamas į miltus ir suvalgomas. Bet kuriuo atveju, grūdas, kaip toks, nebeturi tęsinio. Bet jeigu jis rudenį yra pasėjamas, tai jis išdygs, pažins pavasario šiltą dvelksmą ir vasaros saulę, pažins naują gyvenimą.

Visiems gerai suprantamas simbolis, kalbantis ir apie žmogaus gyvenimą. Jei žmogus nepereina per pokyčius, kurie kyla iš tikėjimo ir krikšto, jei žmogus nepriima gyvenimo kryžiaus, bet lieka su savo egoizmu, tai viskas tuo ir baigiasi – jo gyvenimas išsenka: jaunystė, senatvė, mirtis. Bet jeigu tiki ir paima kartu su Jėzumi savo kryžių, tada priešais jį atsiveria amžinybės horizontas.

Būna atvejų jau šiame gyvenime, kai palyginimas apie kviečio grūdą mus padrąsina. Kartais žmogus kažką planuoja, stengiasi, dirba, turi gyvenimo tikslą – ir štai netikėtai mato, kaip viskas prasmego lyg į kiaurą žemę ir mirė, t. y. nepasisėkė arba atėmė iš jo ir patikėjo kitam, kuris iš to gavo vaisių.

Reikia neužmiršti kviečio grūdo ir neprarasti vilties. Mūsų geriausi projektai ir jausmai (kartais tai gali būti vyro ir moters santuoka arba kunigystės pašaukimas) neišvengiamai turi praeiti pro tam tikrą tamsą ir žiemos šaltį, kad atgimtų apvalyti ir vaisingi. Jei nepalūžtame išbandymuose, nebijome pasivesti Dievo valiai, tada tampame panašūs į žiemkenčius, kurie peržiemoję žemės tamsoje, pavasarį atgyja.

Pagaliau, šie kviečio grūdai, kurie krenta į žemę ir miršta, būsime mes patys: mūsų kūnai neišvengiamai vieną dieną sugrįš į žemę. Bet Jėzus užtikrina, kad mūsų taip pat laukia naujas pavasaris. Mes prisikelsime iš mirties, ir šį kartą tam, kad nebemirtume daugiau.

www.Delfi.lt

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Arbatos gėrimas sumažina insulto tikimybę

Los Angeles California universiteto (UCLA) atliktas tyrimas atskleidė, jog išgeriant tris ar daugiau žalias ar juodos arbatos puodelius per dieną insulto tikimybė sumažėja daugiau nei 21 proc.

Naudodamiesi 9 tyrimų duomenimis, mokslininkai pastebėjo, kad asmenys, kurie išgeria 3 ir daugiau puodelių žalios ar juodos arbatos per dieną, lyginant su išgeriančiais tik vieną puodelį ar dar mažiau, turi 21 proc. mažesnę tikimybę patirti insultą. Tiek žalios, tiek ir juodos arbatos poveikis yra vienodas. Tyrime, kuriame ištirti 4378 insulto atvejai, dalyvavo 194965 asmenys iš Kinijos, Japonijos, Suomijos, Olandijos, Australijos ir JAV.

„Mūsų tyrimas rodo, kad per dieną išgeriami trys arbatos puodeliai gali padėti sumažinti insulto tikimybę net 21 proc. Šios išvados yra susijusios tik su žalios ir juodos arbatos vartojimu. Kol kas dar yra per anksti nurodyti konkrečią arbatos

sudedamąją dalį, kuri lemia tokius rezultatus“, – teigė tyrimui vadovavęs David Geffen vardo medicinos mokyklos Medicinos ir biologinės chemijos departamento profesorius dr. Lenore Arab.

Šiuo metu dar nėra žinoma, ar arbata turi teigiamą poveikį jau patyrus insultą. Taip pat nežinoma, ar insulto tikimybę sumažina ir kitų rūšių arbatos (pavyzdžiui, baltos ir kt.) vartojimas. Tam reikalingi papildomi tyrimai, kurie, pasak mokslininkų, bus atliekami artimiausiu metu.

Insultas yra antroji pagal dažnumą pasaulyje mirties bei negalios priežastis. Kasmet insultą patiria daugiau nei 20 milijonų pasaulio gyventojų. Tyrimas, kurį rėmė Didžiojoje Britanijoje esantis Lipton arbatos institutas, vasarį buvo pristatytas Amerikos širdies asociacijos organizuotoje Tarptautinėje insulto konferencijoje.

Delfi.lt

Druska veikia kaip narkotikas

Mokslininkai nustatė, kodėl žmonės taip nesaikingai vartoja druską, nors ir žino, kad ji yra kenksminga. Pasirodo, druska – priklausomybę sukeliantis natūralus antidepresantas.

Pasak mokslininkų, stiprų valgomosios druskos poreikį gali paaiškinti jos savybė pagerinti nuotaiką. University of Iowa atlikti psichologų tyrimai patvirtino, kad druskos atsakymas žmonėms gali sukelti į depresiją panašias būsenas, skelbia „Sciencedaily.com“. Šių tyrimų rezultatai padeda suprasti, kodėl mes taip noriai sūdome virtus kiaušinius ar kitus „beskonius“ maisto produktus.

Minėto universiteto mokslininkų grupė, vadovaujama profesorius Alan Kim Johnson, nustatė, kad tais atvejais, kai laboratorinių žiurkių édale būdavo nepakankamai natrio chlorido (valgomosios druskos), jos imdavo vengti kai kurių paprastai patinkančių veiksmų, pavyzdžiui, gerti cukraus tirpalą ar spausti kartelę, stimuliuojančią malonius pojūčius jų smegenyse.

Mokslininkas pabrėžė, kad jų atlikto tyrimo išvados druskos trūkumas nesiejamas su klinicine depresija, nes šiai ligai nustatyti būtini keli simptomai, tačiau, pasak jo, tai, kad tiriamiesiems gyvūnams nebeteikdavo džiaugsmo paprastai malonūs užsiėmimai, yra vienas svarbiausių psichologinės depresijos požymių. Be to, prielaida, kad druska yra natūrali nuotaiką kelianti medžiaga, gali paaiškinti, kodėl mes esame taip į ją įjunkę, nors ir žinome, kad druskos perteklius gali sukelti didelį kraujospūdį, širdies ligas bei kitus sveikatos sutrikimus.

Ankstesni tyrimai atskleidė, kad vidutiniškai vienas žmogus per dieną suvartoja apie 10 gramų valgomosios druskos. Tai pasaulinis vidurkis. Jis gerokai didesnis, nei JAV Maisto ir vaistų administracijos rekomenduojama kasdieninė 4 gramų druskos norma. Tačiau realus žmogaus organizmo poreikis valgomajai druskai, pasak mokslininkų, gali būti dar mažesnis – pasak jų, jis turėtų siekti apie 2 gramus per dieną.

Mūsų dienomis didelis druskos kiekis yra daugumoje maisto produktų, pradedant šaldytais pusgaminiais, baigiant makaronais, tačiau druskos vartojimas (o kartu ir kaina) itin padidėjo maždaug prieš 2000 metų iki Kristaus, kai buvo pastebėta, kad ji apsaugo maistą nuo gedimo. Romėnų kariams atlyginimas buvo mokamas druska, anglišką žodis „salary“ (alga) kilęs iš lotyniško „sal“, reiškiančio druską. Net ir pirmosios mechaninio šaldymo sistemos, atsiradusios XIX amžiuje, nesumažino druskos vartojimo, pastebi „Sciencedaily.com“. Žmonėms patiko druskos skonis, jie prie jo priprato, be to, druska tapo labai pigi. Mokslininkų teigimu šiandien apie 77 proc. mūsų suvartojamos druskos gauname iš maisto pusfabrikačių ir greitojo maisto produktų.

Prof. Johnson teigimu, šiandien mokslininkai gauna vis daugiau įrodymų, kad druska yra beveik tokia pat priklausomybę kaip narkotikai sukelianti medžiaga. Vienas iš priklausomybę apibūdinančių požymių – konkrečios medžiagos vartojimas žinant, kad ji yra žalinga. Daugeliui žmonių gydytojai liepa sumažinti druskos vartojimą, tačiau šie negali jai atsisipirti, nes yra įpratę prie jos skonio ir mano, kad nesūdytas maistas yra per prėskas. Kitas svarbus priklausomybės aspektas – stipriai išaugęs poreikis druskai nutraukus jos vartojimą. University of Iowa atliktų bandymų su laboratorinėmis žiurkėmis metu paaiškėjo, kad gyvūnų smegenų aktyvumo pokyčiai jiems susidūrus su narkotinių medžiagų ir druskos deficitu buvo labai panašūs.

Balsas.lt

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

Skambinti tel.: 1-866-438-7400
pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. v. iki 10 val. v.
Konfidencialumas garantuojamas

PINKLĒS
Romanas
Vytautas Čepiauskas

Nr. 64

– Aūū! Augi, kur tu?! – bet balsas, suplėšęs tylą, išnyko. Keliais šuoliais ji užlėkė laiptais į kambarį, apsižvalgė, bet viskas savo vietoje, tik prie minkštasuolio gulėjo numestas užklotas, gretimai apversta knyga, išmėtytos tabletės.

– Augi! Augi! – laidė gerklę Vincen-
centa. Tyla. Užbėgusi į antrąjį aukš-
tą, pažvelgė į vieną, kitą kambarį, net
palėpės dureles pravėrė. O jeigu įlin-
do ir apalpo? – brukosi visokios min-
tys, bet visur tuščia ir tylu, tik ai-
džiai skambėjo jos balsas. Pagaliau
stabtelėjo vidury kambario spėlio-
dama, kur jis gali būti. Durys už-
sklęstos iš vidaus. Rūsy! – it karšta
strėlė pervėrė mintis. Nujausdama
kažką baisaus, kūlvirsčiai puolė že-
myn, vienu tarpu kojos susipynė, su-
klupo, keletą laiptelių nučiuožė už-
sikabinusi ant turėklų ir, be kvapo
atsidūrusi rūsyje, uždususi ir dreban-
čiu balsu, bet iš visų jėgų suspiegė:

Augustinas nubudo lyg naujam pasaulį, nieko nesuprasdamas ir nesuvokdamas, kur ir kas atsitiko, tarsi atsiskyrusi nuo kūno siela, lyg būtų besvoris, bešaknis, plevenanti šmėkla. Vienu tarpu Augustinui pasirodė, kad jis pakilo, palikęs besikinkinantį savo kūną, aiškiai matė save vienu marškinį gulintį rūsyje, prie atvertų krosnies durelių. Praėjo kiek laiko, pamažu atsigaivaliojo, bandė keltis, bet visą kūną kaip vagiais skaldė, o širdis taip išsiplėtė, jog rėmėsi į gerklę, dusino, ir jis sustenėjęs vėl nugrimzdo į tamsą lyg į milžinišką tunelį, pilną gelsvos šviesos. Švytinti palaima! – iš pasamones užribių užburbulavo kilo žodžiai ir pasisukioję dingo begalinėse erdvės platybėse. Jis pamatė savo kūną, o jo viduje tarp savęs susipynusius mangutus. Jis norėjo juos suskaičiuoti, kai ūmai priešais jį atsirado keistos formos sunkvežimiai, vairuojamas Sašos, to paties, su kuriuo kartu dirbo tarnaudamas sovietų armijoje. Jis mostelėjo, kad Saša greičiau važiuotų, bet iš jo ryklės kaip iš duonkubilio išlėkė mirtis. Be dalgio, griaučių irgi nesimatė, nes buvo užsimetusi muslino skraistę ir užsidėjusi juodus akinius. Ji apsuko ratą virš galvos ir... klest jam ant kelių. Plaukus glosto, per antakius kaulėtu pirštu vedžioja. Vienu metu jam pasirodė Jaugilas, žaidžiantis su juo šachmatais, bet netikėtai dingo, o priešais – toji, su juodais akiniais. Jis mirties nebijo, tuojau duos matą. Nusikvatojo begarsiu juoku ir palinko prie šachmatų lentos. Kaulėtas pirštas lengvai pastūmėjo baltųjų pėstininką per du langelius ir sušnibždėjo: „Lošiam iš gyvenimo.“ – Iš gyvenimo aš nelošiu. Lošiam iš mangutų“, – prisiminęs medžioklę, pasiulė Augustinas. „Gerai, – sukikeno mirtis, ir ji jį padvelkė šalčiu, – aš juos išvarysiu“. Matė, kaip kaulėta ranka ima vieną po kito mangutus iš jo krūtinės ir meta žemyn, į juodą kiaurymę, kuri po kiekvieno šuns užsiveria ir vėl atsiveria, užsiveria – atsiveria. Vieni mangutai subadyti, kruvini, kiti dar spardėsi, dantis rodė. „Pasiuto, kiek čia jų priviso, – pagalvojo Augustinas, – tai kaip neskaudės!“ – „Viskas! – suniurnėjo mirtis, – eik žemyn, aš dar palauksiu“, – stumtelėjo, ir jį prarijo

slegianti tamsa. Dar norėjo sušukti:
„Šliundra, ką tu darai!” – jis visada
taip mirtį pravardžiuodavo, bet nesu-
spėjo, nes greitis užgniaužė kvapą.

Jis atitoko. Jautėsi lengvas lengvas, tarsi kas jo viduje būtų atkėlęs vartus ir pasakęs: „Eik!“ Kurį laiką įtemptai žiūrėjo į krosnies dureles, paskiau pamažu atvirto aukštiešniukas, ausys sugavo iš kažkur atklystančius garsus, jie vis artėjo į artėjo, bet vokai tokie sunkūs, tokie sunkūs... Miegas it bjaurus juodas voras kankino sąmonę, ir jis niekaip negalėjo jo įveikti. Bandė stotis, bet visas kūnas skaudėjo – sopulių sopulys, kančių kančia. Kruvinu smilkinu, bet nenugalimo atkaklumo ir užsispyrimo pilnas, iki kraujo nudraskytomis rankomis kabinosi į sieną, į orą, bet atakliai kėlė save, kaip keliamas girnų akmuo. Pagaliau išsitiesęs visu ūgiu jis atspūė ir tvirtai įsiriėė kojomis į žemę, sakytum įaugo, sakytum lauktų stipraus smūgio, prieš antpuolio, kurį tik taip stovėdamas gali atremt. Jo veidas buvo įtemptas, suakmenėjęs, lūpos kietai sučiauptos. Tai buvo paskutinis kančios laiptelis, nedvejojantis žingsnis žmogaus, pasirengusio nugalėti skausmą skausmu. Jis ryžtingai pakėlė ranka...

– Augi!!! – suspigo, net rūšys su-
skambėjo. Spieglus riksmas supurtė
įjį atgrasiu šiurpuliu, suparalyžiavo,
nusmelkė visą kūną iki kojų pirštų.
Jis nesusokė, kur ešas, tik kai iš ran-
kos išslydusiyla bėrkštelėjo į grindis,
jis atsitokėjo ir atsisuko.

Trisdešimt penktas skyrius

Jaugilas jau ėjo pro duris, kai su-
skambo telefonas. Jis neskubėdamas
grįžo, pakėlė ragelį.

- Labas, Jaugi, čia Vincė.
- Pažinau, pažinau, sveika gyva.
- Labai užsiėmęs?
- Na, kaip čia pasakius, pas pa-

neles ruošiuos, – šipatavo Jaugilas.

– Klausyk, Jaugi, gal gali pasima-
tymą atidėti. Augustinas susirgo, –
atvažiuok.

– Augustinas?! – atkartojo Jau-
gilas. – O kas jam?

– Su širdele... – ištārē susigraudinusi, balsas, lyg bûtų už ko užkliuvęs, lūžtelėjo galugerklyje, ir jis suprato, kad atsitiko kažkas rimta.

– Greitąją kvietei?
– Kviečiau... – ji dar norėjo kažką
sakyti, bet susilaikė.

– Gerai, lauk.

Jaugilas padėjo ragelį, žvilgtelėjo į laikrodį, pasiėmė teises, dažais kvėpianti žurnalą su straipsniu ir nuotrauka (Augis buvo neabejingas jo koncertinei veiklai), pasičiupo raktelius. Jau tuojau ir pietūs, kelionė truks pusvalandį, reikia skubėti.

Prie gėlių kiosko jis sustojė, akimis gandydamas liekną gėlių parduovą, persismaugusią lakuotu raudonu dirželiu, svarstė: galėjo ir jie su Laura būti drauge, daug malonių valandų praleido: kartu gyveno, dainavo operose, dalijosi sėkmėmis ir nesėkmėmis, skendo meilės ekstazėje, pakildavo į tokias aukštumas, kad net pats angelas būtų atrodęs nusidėjėlis... deja.

Bus daugiau.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIJ LIGOS – CHIRURGIJA
 219 N. Hammes Avenue
 Joliet, IL 60435
 Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
 Akių ligos – chirurgija
 150 E. Huron, Suite 1000
 Chicago, IL 60611
 Valandos pagal susitarimą
 Tel. 312-337-1285

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
 Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
 Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDymo SPECIALISTĖ

**7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas**

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Skausmas krūtinėje

Atkelta iš 2 psl. psichoterapija, elgesio terapija bei mokantis atsipalaiduoti (relaksacija, joga, meditacija ir t.t.)

Kaip matome, krūtinės skausmas gali būti „širdinis“ bei „neširdinis“. Tačiau, kaip dažnai gyvenime bei medicinos praktikoje būna, ne viskas yra juoda ar balta, yra aibė pilkos spalvos atspalvių. Sunku atskirti itin stipraus ūmaus širdies skausmo priežastį (ar tai širdies ataka, ar tai stemplės spazmas, ar panikos ataka), taip pat širdies ataka gali pasireikšti itin vangiais simptomais (nuovargiu, pykinimu, pilvo diskomfortu). Todėl, jei staiga jus ištiko ūmus krūtinės skausmas ar jei skausmo pobūdis skirtingas, intensyvesnis, jei išties tenka sugniaužti kumštį ir prispausti jį prie krūtinės, nedelskite! Tuojau pat skambinkite 911, išgerkite 1 tabletę

„Aspirino” bei padėkite po liežuviu
„Nitroglicerino” tabletele (galite jas
vartoti kas 5 minutes iki 3 kartų, jei
skausmas nepraeina). Jei tuo metu
vairuojate, išsukite į šalikelę, pasi-
stenkite, kad kas pakviestų kelių pa-
truli ir nedelsiant vykite į ER.

Nepamirškite, kad krūtinės skausmas gali būti pati tikriausia ūmi situacija (emergency). Jūsų sveikata bei gyvybė gali būti rimtame pavojuje. Pabaigai norėčiau priminti ir primygtinai pabrėžti Amerikos Kardiologų kolegijos patarimą: jei jus ištiko ūmi širdies ataka, pirmoji valanda yra auksinė. Jei galima atidaryti kraujagyslę per pirmas 60–70 minučių, jūsų galimybė išgyventi yra didelė. Praėjus valandai, ši tikimybė sparčiai mažėja.

Tad būkime sveiki!

Ona Kaselis, gyvenanti **Saint Petersburg, FL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą bei paaukėjo leidybai paremti 50 dol. auką. Dėkojame Jums.

Ann Smilgys, gyvenanti **Orland Park, IL**, užsisakė „Draugą“ skaityti dar metams, kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 50 dol. auką. Labai ačiū.

Rimas Česonis, gyvenantis **Webster, NY**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Dr. Jūratė Shukis, gyvenanti **Fresh Meadows, NY**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 210 dol. auka.

Aldona Simonaitis, gyvenanti **Rockford, IL**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Ruth M. Gylys, gyvenanti **Olympia WA**, skaitys „Draugą” dar vienerius metus. Skaitytoja dienraščio leidybai paremti paaukojo ir 50 dol. auką. Labai ačiū.

Pranas Adomaitis, gyvenantis **Crestwood, IL**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiu paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

TAUTOS METRAŠTININKO VEIKLOJE ĮKŪNYTA MEILĖ IR PAGARBA TĖVYNEI

KĖSTUTIS PRANCKEVIČIUS

Nenuilstantį Lietuvos metraštininką, visuomenininką ir pedagogą, buvusį politinį kalinį ir partizaną **Albiną Kentrą**, kovo 29-ąją švenčiantį garbingą 80-ies metų jubiliejų, ir šiandien dažnai sutiksime ne viename mūsų šalies kampelyje vykstančiuose renginiuose. Žvalumu ir jaunatviška energija nuolat trykštantį Albiną, „apsiginklavusį“ filmavimo kamera, iki šiol tebedomina įvairūs įvykiai, susiję su Lietuvos politikos, kultūros bei meno gyvenimu. Ne vieną šimtą jo filmuotų istorinių kadru, įamžintų dar nuo „dainuojančios revoliucijos“ iki pastarųjų dienų, yra matę ne tik Lietuvos, bet ir užsienio šalių žiūrovai.

Prieš keletą dienų A. Kentra grįžo iš Vokietijos – ten vietos lietuvių bendruomenei, taip pat Vokietijos politikams ir visuomenei papasakojo apie sunkią ir sudėtingą Lietuvos išsivadavimo kovą iš sovietinės vergovės gniaužtų. Konferencijų, įvairių susitikimų metu gausiai susirinkusiems dalyviams jis turėjo progos parodyti ir keletą savo archyvinių video įrašų, kuriuose ir įamžintos tos istorinės akimirkos. Daugelis tų kadru įamžinta Plioplių šeimos, gyvenančios JAV, dovanota kino kamera, taip pat dailininko prof. Antano Kmieliausko iš Italijos atvežta videokamera.

Tačiau ne vien tik už istorinę dokumentiką šis kuklus žmogus yra sulaukęs pagarbos ir įvertinimo mūsų visuomenėje. Dar prieš keletą mėnesių, palydint senuosius metus, A. Kentrai buvo įteikta garbinga 2008-ųjų metų Kalbos premija. Šį apdovanojimą jis gavo už aktyvų ir nuoseklų rūpinimąsi, kad Lietuvoje išliktų istorinis bei materialus paveldas. Albino atkakliomis pastangomis, net gūdžiame sovietmetyje, vyraujant aršiam komunistinės ideologijos muštui, vieną seniausių Rytų Europoje aukštųjų mokyklų – Vilniaus universitetą pavyko išpuosti reikšmingais tautinės, istorinės tematikos meno kūriniais, o studijuojantis jaunimas per anuomet įdiegtas naujusias audiovizualines priemones galėjo lengviau pramokti anglų, vokiečių, prancūzų kalbų ir taip bent šiek tiek praversti savo akiratį į laisvąjį pasaulį. Garbus jubilias daug dėmesio skiria ir prieš 20 metų įsteigtos Miško brolių draugijos veiklai, yra vienas iš jos vadovų.

Pavojaus valandą nepaliko Tėvynės

Prisimindamas savo sudėtingą ir erškėčiuotą gyvenimo kelią, A. Kentra pirmiausiai sugrįžo į tolimąją vaikystę, kurioje liko šviesūs atsiminimai apie tėvelius ir mokytojus. Būtent jie padėjo pamilti gimtąjį kraštą, gerbti istorines bei tautines vertybes. „Gimiau kovo 29-ąją, atokiame Žemaitijos kampelyje, Gubrių kaime, Šilalės krašte. Augau daugiavaikėje šeimoje, kurioje dar teberuseno 1918 m. Lietuvos nepriklausomybės kovų akimirkos, buvo branginami laisvės idealai. Pamenu, kai dar būdami vaikai, kartu su tėvais bei kaimynais ypač išgyvenome dėl lenkų pavergtą Vilniaus krašto. Užut pirke kokius nors skanėstus, mes dažniausiai įsi-

gydavome pašto ženklų ir juos klijuodavome į Vilniaus Pasą, kad už mūsų pinigėlius būtų perkami ginklai Lietuvos sostinei vaduoti. Deja, šiandien nors jau skaičiuojame 20-uosius Nepriklausomybės atkūrimo metus, tačiau mane labai liūdina, kad pusę amžiaus trukusi bolševikinė vergovė mūsų tautai ir valstybei paliko itin skaudžių moralinių bei dvasinių žaizdų, nesugebame net deramai įvertinti tų brangių Laisvės idealų“, – prisiminimais dalijosi A. Kentra.

Tautos metraštininką Albiną Kentrą ir šiandien galime sutikti su filmavimo Juozo Valiušaičio nuotr.

Savo tėvelio Kentrų šeima neteko telikus vos keliems mėnesiams, kai Lietuvą užgrobė stalinistinė Rusija. Sunkiausias išbandymų akimirkas teko išgyventi kartu su motina. Vokiečiams okupavus mūsų šalį, Kentrai per tuos kelerius jų valdymo metus nestojo į jokiais vokiškas organizacijas. Albinas prisiminė, jog Lietuvą užplūdus antrajai sovietų okupacijai, iškilo pavojus, kad grįžę okupantai elsis dar žiauriau nei 1941-ųjų birželį – tąsyk Lietuvoje prasidėjo pirmieji nekaltų žmonių trėmimai į Sibirą.

„Dar nespėjus rusams įkelti kojos, vieną dieną mama mus susikvietė į kambarį ir tepratarė – artėja sunkios ir baisios dienos, mes negalime ramiai tūnoti, turime gintis. Ir taip prieš 65-erius metus visa šeima išėjo į aktyvią kovą. Vyresnieji broliai namuose slapta išmūrijo bunkerį ir taip rengėmės antrajai bolševikų okupacijai. Artėjant frontui nemažai kaimynų ėmė trauktis į Vakarus, kviesdami ir Kentrų šeimą, tačiau niekas iš mūsų neišvykome, nes jautėme, kad pavojaus valandą būsime reikalingi Lietuvai“, – pasakojo A. Kentra.

Tačiau sunkiausi išbandymai Kentrų laukė po metų, pasibaigus Antrajam pasauliniam karui. 1945 m. pavasarį sužinojus, kad visą šeimą ruošiamasi ištremti, Kentros pasitraukė į mišką. Nelygioje kovoje žuvo visi trys vyresnieji broliai, o sesutės buvo išvežtos į tolimąjį Sibirą. Brolių žūtį Albinas sutiko jau lageryje. Nė 18 metų nesulaukusį jaunuolį enkavedistai pasalos metu suėmė ir už-

aktyvius ryšius su partizanais, kone porą metų laikė Žemaitijos bei Vilniaus kalėjimuose. O 1949-aisiais buvo išvežtas toli už Uralo, į Spasko lagerį. Po kelerių metų represijos grįžęs į Tėvynę, A. Kentra pasirinko svetimą pavardę ir įstojo į Vilniaus universitetą mokytis anglų kalbos. Patekti į aukštąją pavyko suklastojus dokumentus, be to, dar tais laikais ne visa tautinė inteligentija buvo sunaikinta. Studijuodamas universitete jis dar spėdavo aplankyti tolimoje Že-

Kentra universitete pradėjo įgyvendinti jau būdamas Anglų kalbos katedros vyresniuoju dėstytoju. Tiesa, pati pradžia buvo be galo sunki, laukė begalės biurokratinių kliūčių norint gauti leidimą kurti tokį mokymo centrą. Atkakliam žemaičiui teko dažnai lankytis ne tik Vilniaus, bet ir Maskvos valdininkų kabinetuose, tartis dėl užsibrėžto tikslo. Pasirodo, steigti tokius centrus sovietų imperijos pakraščiuose buvo kone uždrausta. Visa audiovizualinė įranga ir pulai buvo įrengti ir pradėjo veikti tik tai artėjant Vilniaus universiteto 400-ųjų metų jubiliejui. Įdiegus modernias technologijas, universiteto auklėtiniais atsivėrė puikios galimybės ne tik išmokyti gyvos, tikros anglų kalbos, bet ir praversti bent mažytį langelį į laisvąjį Vakarų pasaulį, kur nėra prievartos ir melo.

Tautiniai motyvai senajame universitete

Vos tik pradėjus kurti audiovizualinio užsienio kalbų centrą, buvęs Laisvės kovų dalyvis A. Kentra su negausiu būreliu bendraminčių iš meno bei kultūros pasaulio pradėjo puoselėti mintis, kaip senąjį Vilniaus universitetą išpuosti ne sovietine pompastika, kaip tada buvo įprasta visoje sovietų imperijoje, bet moderniais, savitais kūrybos elementais, kuriuose atsispindėtų tautiniai motyvai, dvelktų lietuviška dvasia. „Džiugu, jog po ilgų ginčų ir diskusijų galėjau imtis ir šios veiklos. Bet dar prieš tai su savo senu draugu, žinomu dailininku, keramiku Egidijumi Talmantu pradėjome svarstyti, kaip ir kokiomis aplinkybėmis atlikti šiuos sudėtingus ir itin atsakingus darbus, kokius meno žmones pakviesti į talką, ar šie menininkai savo kūryboje sugebės įamžinti tai, kas lietuvių širdžiai yra brangu ir artima? Savo mintyse ir planuose puoselėjome vieną esminę idėją – mūsų senosios mokslo šventovės iškiliuose skliautuose, sienose, gobelenuose, freskose ir skulptūrose būtinai turėtų atsispindėti tautinė, istorinė tematika“, – pasakojo Albinas.

Vilniaus universiteto puošimo sumanytojas pasidžiaugė, jog ilgai brandintai idėjai neliko abejingi talentingi ir gerai žinomi menininkai. Vienas pirmųjų į talką atskubėjo jau amžiną atilsį dailininkas Rimtautas Gibavičius. Gerokai apleisto Filologijos fakulteto vestibulio sienos netrukus pasipuošė grakščiomis ir dailiomis graikų mūzomis. Neutralia tematika atliktas pirmasis darbas sovietiniams ideologams nesukėlė nė menkiausio įtarimo ir buvo sutiktas palankiai. Pro akylų „sergėtojų“ akiratį praėjo ir Martynas Mažvydas – jo freską romanų-germanų filologijos skaitykloje puikiai nutapė taip pat jau amžinybėn išėjęs garsus dailininkas Šarūnas Šimulynas.

„Kur kas sunkesnė lemtis laukė žinomos tautodailininkės Ramutės Jasudytės darbų – būtent jos gobelei ne kartą buvo patekę į sovietinių kultūros kritikų nemalonę. Iš natūralios avies vilnų išaustuose gobelenuose, triptike itin gyvai atsispindėjo tautiniai motyvai. Šie kūriniai atsirado prieš pat Vilniaus universiteto 400 metų jubiliejų, buvo rodomi Vilniaus

maitijoje pas gerus žmones besislapsančią mamą. Deja, neilgai – vos tik Albinui baigus studijas, gilaus sielvarto ir nepriteklių prislėgta senglėlė atgulė amžinojo poilsio.

Pralaužtas kalbų barjeras

Besibaigiant chruščiovinio atšilimo laikotarpiui, A. Kentra savo užsienio kalbų žinias (gerai mokėjo vokiečių ir anglų) nusprendė pagilinti Leningrado universitete, dvimečiuose svetimų kalbų pedagoginiuose kursuose. Juos baigusiems atsiverdavo puiki galimybė siekti mokslinės karjeros, gauti solidų atlyginimą ir kt.

„Tačiau tuo ramiu ir sočiu gyvenimu nesusigundžiau. Mano širdyje tebekirbėjo nerami mintis – Lietuva dar nelaisva, o mūsų jaunimas net normaliau angliškai ar kitomis užsienio kalbomis negali pramokti. Skaityti angliškus tekstus ir juos suprasti gal daug kas ir mokėjo, tačiau bendrauti gyvąja kalba, juolab suprasti, kas yra kalbama angliškai per ‚Laisvąją Europą‘ ar ‚Amerikos balsą‘, tada buvo be galo sudėtinga! Pradėjau mąstyti, kodėl taip yra? Pasirodo, jog tuometinėje Sovietų sąjungoje mokantis angliškai, kiekvienas žodis buvo tariamas atskirai, o to juk natūralioje anglų kalboje neturi būti! Vos tik baigęs studijas Rusijoje, nusprendžiau grįžti ir Vilniaus universitete įkurti audiovizualinį užsienio kalbų mokymo centrą“, – tęsė pasakojimą Albinas.

Šį kilnų ir prasmingą tikslą A.

parodų rūmuose. Savo akimis regėjau, kaip ne vienas lankytojas, praėjęs pro šį šedevrą, nubraukdavo jaudulio ašarą. Netrukus garsųji triptiką išvydo net norvegai ir italai. Pargabenus R. Jasudytės darbus iš Italijos, jie laikinai buvo priglauti Šv. Jonų bažnyčioje. Tačiau nepraėjus nė porai mėnesių šie gobelenai kažkur paslaptingai dingo... Ieškojome savaitę, kitą, bet veltui. Tiktai vieną dieną žingsniuojant Pilies gatve žvilgsnis netikėtai nukrypo link universiteto pusrūsio – ten išvydau dulkėse skendinčius, sutriptus 'Brolelius', 'Žirgelius', 'Gulbeles'... Mano vaizduotėje tą akimirką atgijo bolševikų pokario metais išniekintų ir nužudytų partizanų kūnai... Apie radinį Ramutei nė žodžio neištariau, o paprasčiau jos draugės, dirbančios Nacionaliniame muziejuje, priglauti ir paslėpti tuos sumaitotus gobelenus. Į universitetą meno kūriniai grįžo tik 1989 m. su-

gaudus Laisvės varpui. Dabar šie kūriniai puošia Filologijos fakulteto V. Krėvės auditoriją”, – pasakojo A. Kentra.

Pasnekovas su didele meile ir pagarba prisimena ir Petrą Repšį, Antaną Kmieliauską, Vituolį Trušį, Stasį Eidrigevičių ir kitus žinomus menininkus, pusvelčiui arba net veltui aukojusius savo laisvalaikį tam, kad per slogius dešimtmečius senajame universitete atsirastų tie didingi tautinės tematikos kūriniai, iki šiol žavintys tūkstančius Alma Mater studijuojančio jaunimo, svečių bei lankytojų. A. Kentros nuomone, pagarbos ir dėkingumo vertas ir buvęs ilgametis universiteto rektorius akademikas Jonas Kubilius. Šio garsaus ir įtakingo mokslininko pakankamai tyli ir santūri laikysena anuomet tarsi reiškė nebylų pritarimą tiems kilniems ir vertingiems darbams.

Pasaulio miestai ir simboliai užtemo

Nuo Sidnėjaus (Sydney) uosto iki Niujorko (New York) dangoraižio „Empire State Building” – pasaulio miestai ir simboliais tapę statiniai kovo 28 d., šeštadienį, paskendo tamsoje simbolinei energijos taupymo „treniruotei”. Gizos piramidės Egipte, Akropolis Atėnuose ir parlamento rūmai Londone išjungė savo apšvietimą pasaulinei „Žemės valandai” (Earth Hour), kuria raginama imtis veiksmų ir užkirsti kelią potencialiai pražūtingai klimato kaitai. Visame pasaulyje užtemo 371 garsus objektas, tarp jų – Eifelio bokštas, Niagaros kriokliai, Las Vegas kazino rajonas ir Bejing olimpinis stadionas „Paukščio lizdas”. Akcija baigėsi JAV Havajų (Hawaii) valstijos sostinėje Honolulu.

Šis pasaulinis renginys įspūdingai prasidėjo Sidnėjuje, kur šeštadienio vakarą valandai tamsoje paskendo Operos rūmai ir Uosto tiltas. Sidnėjaus pavyzdžiu paskui pasekė žerinti Honkongo krantinė. Sidnėjuje buvo susirinkę milijonai žmonių, o Melbourne, kuris yra antrasis pagal dydį Australijos miestas, įvyko koncertas, kuriam elektra buvo generuojama minant pedalus, ir piknikai bei kepimo ant grotelių iškylos šviečiant Mėnuliui.

Šis pasaulinis paprastų žmonių judėjimas prasidėjo Sidnėjuje prieš dvejus metus, kai 2,2 mln. žmonių buvo išjungę savo šviesas. Vėliau „Žemės valanda” apėmė 3 929 miestus, kaimus ir vietas visame pasaulyje. „Tai labai teigiama, viltinga kampanija”, – Sidnėjuje žurnalistams sakė renginio direktorius Andy Ridley. „Norime, kad žmonės pagaltotų – net jei tai bus valandai, – ką jie gali padaryti, kad sumažintų išmetamo anglies dvideginio kiekį ir tęstų tai ilgiau nei ta valanda”, – sakė jis.

Pasak A. Ridley, jis siekė vieno milijardo dalyvių ir vylėsi, kad šis renginys pasiūs garsų ženklą pasaulio vadovams apie reikšmingą taršos anglies dvideginiu mažinimą.

Skeptikai kritikavo šį renginį ir sakė, jog tai ne ką daugiau nei tuščias simbolizmas. Danų profesorius Bjorn Lomborg pareiškė, kad žvakių deginimas tos valandos metu galėjo labiau teršti atmosferą anglies dvideginiu nei elektros lemputės.

Tačiau Jungtinių Tautų generali-

nis sekretorius Ban Ki-moon anksčiau šį mėnesį į vaizdajuostę įrašytame pranešime sakė, kad „Žemės diena” yra būdas pasaulio piliečiams pasiųsti „aiškią žinią”, kad jie nori veiksmų dėl klimato kaitos.

Niujorke – „mieste, kuris niekada nemiega”, – šviesos pradėjo gesti 8:30 val. vakare. Tarp tamsoje paskendusių garsiausių Niujorko pastatų buvo Broadway teatrai, dangoraižiai „Empire State Building” ir „Chrysler Building”, be to, užgeso kelių didelių firmų reklamos, tarp jų – „Coca-Cola” ženklas Times aikštėje. Vašingtone (Washington, DC) šviesas išjungė didžiųjų universitetų miesteliai ir kelios ambasados. Žmonės susirinko Laisvės aikštėje, iš kurios aiškiai matyti JAV Kongresas, pasižiūrėti į gėstančius pastatus ir viešbučius.

Londone užgeso ne tik parlamento rūmai, bet ir garsusis elektroninis reklamos skydas Pikadilio aikštėje. Paryžiuje prie šios akcijos prisidėjo šimtai paminklų ir pastatų, nuo Luvro ir Dievo motinos katedros iki Triumfo arkos. Saugumo sumetimais, Eifelio bokšto apšvietimas buvo išjungtas tik penkioms minutėms.

Akcija vyko ir kituose Europos miestuose – užtemo ir Šv. Petro bazilika Romoje, ir Graikijos parlamentas Atėnuose. Bukarešte priešais Rumunijos parlamentą vyko šokiai.

Egipte buvo išjungtas Gizos piramidžių, Kairo bokšto ir Aleksandrijos bibliotekos apšvietimas, o Jungtinuose Arabų Emyratuose (JAE), kur vienas žmogus sunaudoja daugiausiai energijos pasaulyje, savo spalvingą naktinį šviesų šou išjungė Dubajaus byrės formos septynių žvaigždučių viešbutis „Burj al Arab”. Šviesos buvo išjungtos ir Filipinų sostinės Manilos centre, taip pat – aukščiausiam jau užbaigtame pasaulio dangoraižyje „Taipei 101” Taivano sostinėje. Pietų Afrikos Respublikoje Stalo kalną prie Keiptauno valandą apšvietė tik žvaigždės. Laikraštis „Weekender” pranešė, kad viena pora turėjo išjungti elektrą per savo vestuves vynuogyne netoli šio miesto.

Renginys baigėsi Honolulu, kur jau antrus metus iš eilės šios „ekologinės” valandos proga užtemo municipaliniai pastatai, pranešė vietos žiniasklaida.

BNS

A † A SESUO JANINE MEJERIS, SSC

Mūsų mylima seselė mirė 2009 m. kovo 27 d. Šv. Kryžiaus ligoninėje, 2701 W. 68th St., Chicago, IL, sulaukusi 76 metų.

Į vienuolyną įstojo iš Visų Šventų parapijos, Roseland Chicago, IL. Vienuolyne išgyveno 56 metus.

Nuliūdę liko: Šv. Kazimiero seserys; tetos Ona Vaičiūnienė ir Stefa Gečienė, gyvenančios Tauragėje, Lietuvoje, pusbroliai Bronius Norkus, gyvenantis Tauragėje, Lietuvoje, J. ir R. Filz, gyvenantys Rockford, IL.

Velionė buvo pašarvota sekmadienį, kovo 29 d. nuo 3 v. p. p. iki 7 val. vakaro Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL. Mišparai mirusiems 7 val. vakaro.

Laidotuvių šv. Mišios įvyko pirmadienį, kovo 30 d. 9:30 val. ryto Šv. Kazimiero seserų vienuolyno koplyčioje. Po šv. Mišių sesuo Janine buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame pasimelsti už seselės sielą.

Šv. Kazimiero seserys

Laidot. direkt. Lack & Sons FH, tel. 708-430-5700

Užtvenkti ežerai gali išnykti

Lietuvoje esama per 1,500 užtvenktų ir taip padidintų ežerų. Dauguma užtvankų remontuotinos, o 200 neturi šeiminkų ir yra visai apleistos. Šiaulių rajono Dirvonėnų kaimo gyventojams pasisėkė – jų pamėgtas Nelindos ežeras nebus sunaikintas. Už Europos Sąjungos fondų lėšas ežero užtvanka jau šiemet bus sutvarkyta ir žmonės vėl galės džiaugtis vandens telkiniu.

Prieš metus Nelindos ežero užtvanka buvo pripažinta avarine, vanduo – nuleistas. Ilgą laiką dvokė pūvančios žuvis ir dumbblas, o žmonės vis pasiekdavo gandai, kad ežero čia nebebus.

Ties riba

„Buvome arti tragedijos”, – apie Nelindos ežerą pasakojo Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Melioracijos poskyrio vedėjas Saulius Darginavičius. – Tai buvo pavojingiausia užtvanka apskrityje – įrengimai jau buvo pajudę iš vietos. Jei būtų įvykusi griūtis, vanduo galėjo nunešti kelias gyvenamas sodybas, paplauti geležinkelį.”

Jis priminė, kad kiekvienoje Šiaulių apskrities seniūnijoje yra bent po vieną užtvanką. Dauguma jų statytos daugiau nei prieš keturis dešimtmečius. Užtvankos naudojimo laikas apskaičiuotas 50 metų. Pirmus du dešimtmečius užtvanka didelių investicijų nereikalauja, bet po 30 metų dažniausiai prireikia nemažo remonto.

Užtvankų naikinimas dar nėra dažnas reiškinys. Visiškai sugriuvusiomis, Aplinkos ministerijos duomenimis, yra pripažintos 20 nedidelių užtvankų. Jų buvimas kraštovaizdžiui ar rekreacijai nėra reikšmingas, jos jau nebus atstatomos. S. Darginavičius priminė, kad šiandien mažai kas atsimena, jog vėžių pilnas Gudelių ežeras Šiaulių rajone didžiąja dalimi tėra buvusi durpyno duobė. Nuostabus Arimaičių ežeras pusiaukelėje tarp Šiaulių ir Panevėžio iki šiol būtų tik keletas nedidelių kūdrų, jei dirbtinai nebūtų pakeltas vandens lygis.

„Užtvanka pailgina ežero gyvenimą, nors kas kelis dešimtmečius pareikalauja nemažų investicijų”, –

sakė S. Darginavičius.

Neturi šeiminko

Aplinkos apsaugos agentūros prie Aplinkos ministerijos Poveikio aplinkai skyriaus vedėjas Gintautas Sabas teigė, kad iš 1500 Lietuvoje esančių užtvankų 600 dėl savo dydžio priskiriamos ypatingų statinių grupei. Visos jos statytos prieš 40-50 metų, tad jų eksploatavimo laikas jau baigiasi. Pusė didesnių užtvankų gana gerai prižiūrimos. Šalia kai kurių pastatytos hidroelektrinės.

Tačiau, pasak G.Sabo, apie 200 nemažų užtvankų neturi šeiminkų, o jų būklė – blogiausia. Kai kurios net priskiriamos prie avarinių statinių. Tokiose užtvankose vanduo yra nuleistas iki saugaus lygio. Šiuo metu vyksta dokumentų derinimo procedūros, kuriomis užtvankos bus priskirtos savivaldybėms, nors pinigų jų remontui nėra.

Išnykimo grėsmė

Užtvankos mūsų krašte negriūva, nes šiek tiek lėšų joms prižiūrėti vis dėlto skiriama. Tačiau G. Sabas teigia, kad to gali būti per maža. Daug kur energetika užsiimantys privatūs asmenys netvarko užtvankų pylimo, tai priverstos daryti savivaldybės.

Anot K. Sabo, vienos vidutinės užtvankos remontų sąmata gali viršyti milijoną litų. Specialios programos užtvankoms gelbėti nėra. Vanduo tiesiog nuleidžiamas ir laukiama geresnių laikų.

Nors teoriškai senieji ežerai, net ir panaikinus užtvankas, išlieka, bet realiai jie būna niekam netinkami, nes sklidini dumblo. Per keletą metų toks ežeras visai išnyksta. Jei dumblas būtų švarus, jį būtų galima panaudoti karjerų rekultivacijai ar kitiems darbams. Tačiau šalia didesnių miestų esančių užtvankų dumblas – tikra ekologinė bomba. Dėl nevalytų nuotekų jame gausu sunkiųjų metalų. Tokio dumblo, tinkamai jo neišvalius, negalima vežti net į sąvartyną.

Alvydas Januševičius
„Lietuvos žinios”

◆**Pranešame skaitytojams, kad** pagal naujausius JAV pašto tarnybos reikalavimus pasikeitė gavėjo adreso vieta pirmame dienraščio puslapyje. Nuo šiol ji bus kairėje pusėje viršuje. Redakcija

◆**Soc. Reikalų skyrius Lemonte** skelbia **balandžio** mėnesį rodomų filmų sąrašą: **Balandžio 1 d. „Seda“** (trukmė 1 val. 35 min.) **Balandžio 8 d.** Dok. filmai „Kretingos muziejus“, „Žemaitijos dvareliai“. **Balandžio 15 d.** Vaidinimas „Kaimynai“ 1 dalis (pagal J. Žemaitės apysaką „Petras Kurmelis“. **Balandžio 22 d.** „Kaimynai“ 2 dalis. **Balandžio 29 d.** Dok. filmas „Saulėlydis Lietuvoje“. Filmai rodomi Bočių menėje. Mažloniai kviečiami.

◆**FSS Čikagos skyrius ruošia** margučių marginimo vakaronę, kuri įvyks š. m. balandžio 3 d. 6 val. v. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, apatinio aukšto valgykloje. Norintys dalyvauti ir gauti informacijos, ką atsinešti, skambinkite Jolandai tel.: 630-257-2558.

◆**Kviečiame į Gavėnios koncertą** Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, 6821 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629, balandžio 4 d., šeštadienį, 1:30 val. p. p. Skambės Theodore Dubois kantata „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai“. Dalyvauja: solistai: Stephanie Sheffield (sopranas), Leonard E. Pacek (baritonas), Marco Pena (tenoras), katalikiška šokio ir teatro trupė „Mažosios gėlės“, choras, orkestras. Vargonuos Walter Whitehouse. Bilietų kaina – 10 dol. suaugusiems, vaikams – 5 dol. Bilietus galite įsigyti el. paštu: Gctickets@comcast.net arba tel. 773-737-2421.

◆**Jaunimo centro Moterų klubo** geriausios šeimininkės balandžio 5 d., sekmadienį, kviečia į tradicinius priešvėlykinius pusryčius, kurie vyks Jaunimo centro kavinėje tuoj po 10:30 val. r. šv. Mišių, Jėzuitų koplyčioje. Klubo narės patieks įvairių ir skanių maisto patiekalų bei meniškai išmargintų margučių. Visi laukiami. Savo apsilankymu paremsite Jaunimo centrą.

◆**Lietuvių rašytojų draugijos** literatūrinis vakaras „Pavasario vėjas“ įvyks š.m. balandžio 17 d., penktadienį, 7 val.v. Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje. Programos vedėjas poetas

Linas Umbrasas. Programą atliks jaunieji kūrėjai.

◆**Pasaulio lietuvių centro** moterų renginių komitetas rengia Atvelykio vaišes sekmadienį, balandžio 19 d. 12 val. p. p. didžiojoje salėje. Visi nuoširdžiai kviečiami smagiai praleisti popietę. Dėl smulkesnės informacijos prašome kreiptis į PLC raštinę tel. 630-257-8787.

◆**Balandžio 26 d., sekmadienį** Morton East High School auditorijoje (2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL) Lietuvių opera Čikagoje pristatys premjerą – Johann Strauss operetę „Šikšnosparnis“. Pradžia 3 val. p. p. Bilietus galite nusipirkti: parduotuvėje „Lietuvėlė“ ir „Atlantic Express Corp.“. Jūsų dosni parama padės išvysti spektaklį. Aukus prašome siųsti: Lithuanian Opera, Co., Inc., 1S 204 Eliot Ln., Villa Park, IL 60181. Tel. pasiteiravimui: 773-501-6573.

◆**Palaimintojo Jurgio Matulaičio** misijai Lemonte reikalingas vargonininkas,-ė. Kreiptis tel.: 630-362-4691

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Balandžio 2 d. Šv. Onos bažnyčioje** (Beverly Shores, IN) 5:30 val. p. p.–7 val. v. bus klausoma išpažinčių. Balandžio 5 d., Verbų sekmadienį, 1 val. p. p. vyks Susitaikymo pamaldos. Išpažinčių klausys ir šv. Mišias aukos kun. Antanas Gražulis, SJ.

◆**Balandžio 3–5 d.: Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** vienuolyne, Putnam vyks Gavėnios rekolekcijos. Jas ves kun. Arvydas Žygas. Registracija – penktadienį, balandžio 3 d., 6:30 val. v. Pirmoji konferencija prasidės 7:15 val. v. Rekolekcijos baigsis sekmadienį, balandžio 5 d.. Tel. pasiteirauti: 860-928-7955.

◆**Los Angeles Šv. Kazimiero** parapijos choro valdyba praneša, kad šių metų metinis Verbų sekmadienio religinis koncertas įvyks balandžio 5 dieną Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, 2718 St. George St., Los Angeles, CA. Šiais metais dalis programos bus atlikta prie altoriaus. Programą pajvairins Moterų kvartetas ir solistai. Pasiteiravimui skambinti parapijos telefonu: 323-664-4660.

Lietuvos vardo tūkstantmečio renginių ciklas Čikagoje tęsiasi

Šį kartą kviečiame į teatralizuotą gyvo garso koncertą „Cafe Emigrant“, kuris vyks balandžio 18 d., šeštadienį, 8 val. vakare „Willowbrook Ballroom“ pokylių salėje (8900 S. Archer Rd., Willow Springs). Renginių pristato LR Generalinis konsulas ir koncertinė agentūra „Show Centras“. Bilietus galite įsigyti parduotuvėje „Lietuvėlė“, kavinėje „Smilga“ bei „Vakarai.us“. Daugiau informacijos teikiama tel.: 630-464-5000. „Cafe Emigrant“ yra didelio pasisekimo sulaukęs pasirodymas, kurį bendromis pastangomis sukūrė žinoma aktorė Nijolė Narmontaitė, muzikantai Romas Dambrauskas bei Edmondas Čivinskas ir legendinė grupė „Vairas“. Sumanymas spektaklio-

koncerto tema pasirinkti aktualią emigracijos problemą kilo R. Dambrauskui. Kurtas ir pristatytas Šiauliuose „Cafe Emigrant“ vėliau rodytas daugelyje Lietuvos miestų ir miestelių, taip pat Jungtinėje karalystėje. Dabar trijų asmenų trupė (N. Narmontaitė, R. Dambrauskas, E. Čivinskas) atvyksta į Čikagą, kur muzikinį spektaklį pristatys JAV lietuviams. „Cafe Emigrant“ drąsiai kalba apie mūsų tautos aktualijas, susijusias su emigracija, kartais iš to juokiasi, kartais gaudina, tačiau pripažįsta tiesą – kad ir kur mes būtumėm, vis tiek liksime vienos tautos vaikais.

LR Generalinio konsulato Čikagoje info

Velykinės savaitės pamaldų tvarkaraštis

PAL. J. MATULAIČIO MISIJOJE
14911 127th Street, Lemont, IL 60439 Tel. 630-257-5613
www.matulaitismission.com
matulaitismission@sbcglobal.net

Balandžio 1 d., trečiadienį
7 val. vakaro – Bendruomeninės Atgailos ir Susitaikinimo pamaldos su asmenine išpažintimi (išpažinčių nebus klausoma Velykų Tridienį – Didįjį ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį).

Balandžio 5 d., PALMIŲ – VERBŲ SEKMADIENĮ
9 ir 11 val. ryto, 6:00 val. vakaro – įžengimas į Jeruzalę, Kristaus Kančios Šv. Mišios.

Balandžio 9 d., DIDĮJĮ KETVIRTADIENĮ
7 val. vakaro – Paskutinė Vakarienė, Eucharistijos įsteigimo Šv. Mišios ir Švenčiausiojo Eucharistijos Sakramento garbinimas iki 10 val. vakaro.

Balandžio 10 d., DIDĮJĮ PENKTADIENĮ
5:30 val. popiet – Kryžiaus kelias.
7 val. vakaro – Kristaus Kančia, Šventojo Kryžiaus pagerbimo pamaldos.

Balandžio 11 d., DIDĮJĮ ŠEŠTADIENĮ
8 v. vakaro – Velykų Nakties budėjimas, suaugusiųjų Krikšto ir Sutvirtinimo šventimas, Velyknakčio Vigilijos Šv. Mišios.

* * *

Balandžio 12 d., VELYKŲ SEKMADIENĮ
Velykų dieną visos Šv. Mišios Jaunimo rūmuose,
kad visi sutilptų ir galėtų dalyvauti

7 val. ryto – Kristaus Prisikėlimo ryto apeigos ir Šv. Mišios (su choru).
9:15 val. ryto – Kristaus Prisikėlimo dienos Šv. Mišios.
11 val. ryto – Kristaus Prisikėlimo dienos Šv. Mišios (su choru).

* **Varpeliai:** į Velyknaktį bei Velykų dienos Šv. Mišias prašome atsinešti varpelius, palydėti „Garbė Dievui aukštybėse“ ir „Aleliuja“ giesmes.
* **Valgių šventinimas:** Velyknaktį ir Velykų dienos Šv. Mišiose šventinami valgiai/ krepšeliai. Kviečiame atsinešti.

ZIONO LIETUVIŲ LIUTERONŲ BAŽNYČIOJE

Kunigas Valdas Aušra
9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453
Tel.: (708) 422-1433; (773) 983-6517

Balandžio 5 d. – VERBŲ SEKMADIENIS
9:30 val. r. pamaldos anglų kalba su Šv. Komunija
11:30 val. r. pamaldos lietuvių kalba su Šv. Komunija

Balandžio 9 d. – ŽALIASIS KETVIRTADIENIS
7 val. v. Paskutinės Vakarienės atminimo pamaldos anglų kalba su Šv. Komunija

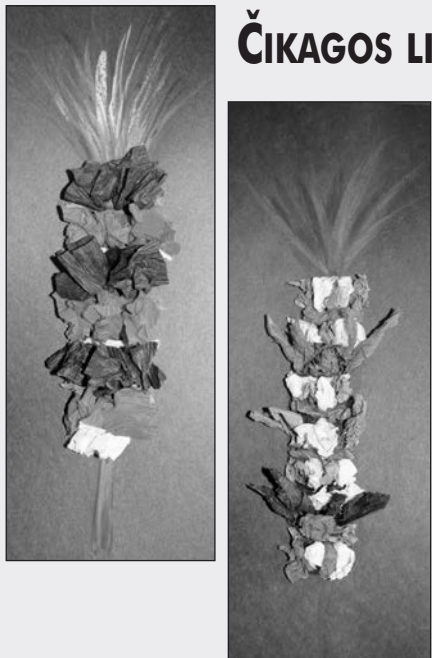
Balandžio 10 d. – DIDYSIS PENKTADIENIS
5 val. v. Kristaus kančios lietuviškos pamaldos su Šv. Komunija
7 val. v – Tamsos (Tenebrae) pamaldos anglų kalba

Balandžio 11 d. – Velykinių kiaušinių „medžioklė“ vaikams nuo 2 iki 11 metų amžiaus. Skambinkite užsiregistruoti.

Balandžio 12 d. – VELYKOS
8 val. r. Jungtinės prisikėlimo pamaldos su Šv. Komunija. Giedos choras, solistė N. Grigalavičiūtė.

Velykiniai pusryčiai parapijos salėje. Visi kviečiami!
10:30 val. r. Lietuviškos Velykinės pamaldos su Šv. Komunija.

Balandžio 14 d. – ANTRADIENIS PO VELYKŲ
4:30 val. p. p. Velykinės pamaldos „Spindulėlio“ vaikams ir tėvams

ČIKAGOS LITUANISTINĖS MOKYKLOS

mokinių darbų parodos
„Dovana Lietuvai“
Čiurlionio galerijoje
Jaunimo centre
atidarymas balandžio 3 d.,
7:30 val. v.
Paroda veiks
iki balandžio 27 d.
Galerijos darbo valandos –
kasdien, išskyrus pirmadienį ir
antradienį, nuo 12 val. p. p.
iki 6 val. v.